

NOVA ГАЗЕТА

№ 38 (247) Вересень 26, 2013, Нью-Йорк

№ 38 (247), September 26, 2013, New York

ЗА КИЇВСЬКИМ ЧАОСМ

НІ КРОКУ НАЗАД.
ПОЗАДУ - МОСКВА!

Стор. 8

МІЖНАРОДНА ПАНОРАМА

ПУТІН БРЕШЕ Й НАВІТЬ
НЕ ПОСМІХАЄТЬСЯ

Стор. 5

У ГРОМАДІ

ФЕСТИВАЛЬНА ОСІНЬ
У ПАСЕЙКУ

Стор. 16

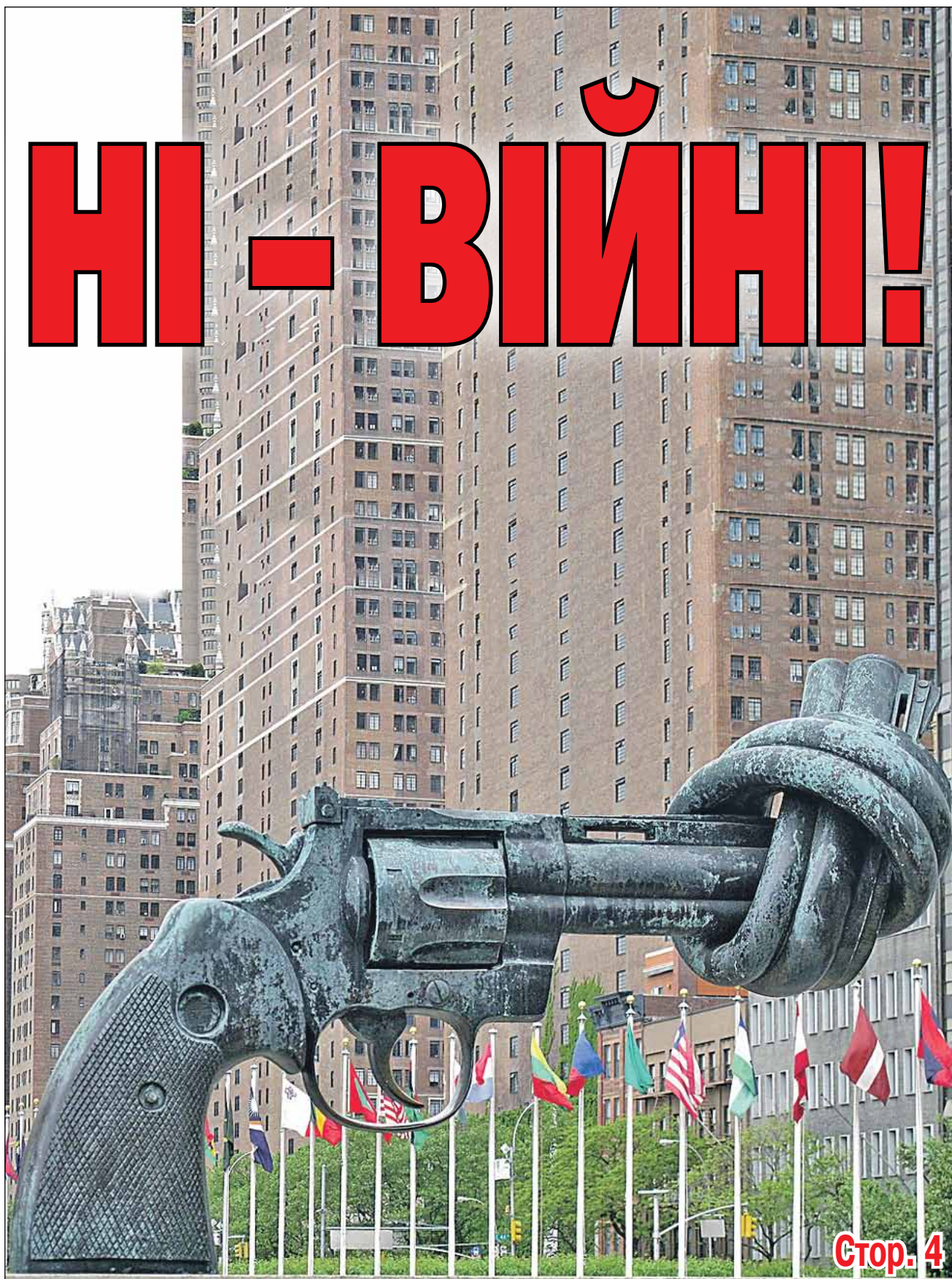
ВІД ШТАТУ ДО ШТАТУ

СМІТСОНІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ -
ДУХ І СКАРБНИЦЯ

Стор. 20-21

НІ - ВІЙНІ!

Стор. 4

МОДА ТА СТИЛЬ В УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЇ

Стор. 13

ГІСТЬ ЗАБАВИ
Народний Артист України
ПАВЛО ДОСКОЧ

FALL

—

ZABAVA

SATURDAY, SEPTEMBER 28th, 2013 at 8:30PM
ST. GEORGE SCHOOL AUDITORIUM,
215 East 6th street, New York, NY 10009

ОСІННЯ ЗАБАВА

З ГРУПОМ "ЧЕРЕМОШ"

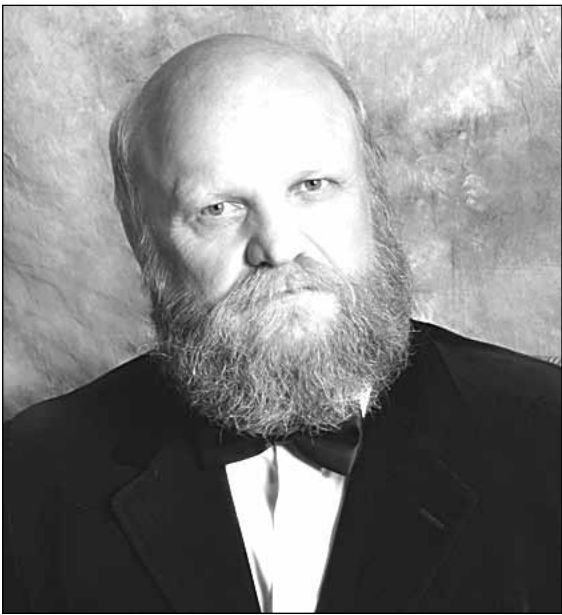
ВІДБУДЕТЬСЯ В СУБОТУ,
28-го вересня, 2013р
Поч., о 8:30 год, вечора

В АВДИТОРІЇ ШКОЛИ СВ. ЮРА
215 EAST 6TH STREET, NYC

ADMISSION / ВСТУП : \$30.00

СТОЛИ МОЖНА ЗАМОВЛЯТИ
ЗА ТЕЛ: 917-620-7256
212-674-3592

Наголоси й акценти

Цього разу українська громада Великого Нью-Йорка поставилася більш лояльно до робочого візиту президента України Віктора Януковича, який прибув для участі в 68-й сесії Генеральної асамблеї ООН – не зустріла його, як традиційно робить це щороку, протестами під стінами нью-йоркських дипломатичних представництв України. Незважаючи навіть на те, що міністр закордонних справ України Леонід Кожара виявив бажання зустрітися з лідерами української громади, а потім в останню хвилину передумав. Не тому, що змінили своє ставлення до по-

Учасники акції протесту перед Постійним представництвом Росії при ООН

65 рядків від редактора

Доброго дня, шановні читачі!

У Харкові зухвалі шовіністи розбили сокирою меморіальну дошку на вулиці Сумській, 17, на будинку, в якому до війни жив і працював видатний учений-славіст, професор Гарвардського і Колумбійського університетів Юрій Шевельов. Це сталося через півгодини після того, як настигнута совками й відвертими україножерами міська рада Харкова скасувала рішення топонімічної комісії про встановлення цієї меморіальної дошки.

Молодики, які назвалися працівниками комунального підприємства «Жилкомсервіс», спочатку намагалися відділити дошку від стіни за допомогою сокири. Коли їм це не вдалося, вони розбили обухом дошку на кілька частин, забрали їх і поспішно зникли з місця події.

Зазначимо, що все це відбувається в суверенній державі Україна, яка виборолла ціною рик крові свою незалежність. Але, мабуть, правильно казав пролетарський вождь Ульянов (Ленін), що мало вибороти владу, треба вміти її захищати. Нинішня українська влада не тільки не захищає все українське, а, навпаки, нищить його. Губернатор Харківщини М.Добкін (в народі – Допа) та міський голова Харкова Г.Кернес (в народі – Гена) всіляко нацьковували екстремістів, яким все одно, що громити, на меморіальну дошку видатному вченому. Допа й Гена не раз і не два витягували з пронафтахищеної гебешної скрині виадки про те, що буцімто Шевельов прислужував гітлерівським окупантам. Цю брехню документально спростували не тільки симпатики Шевельова, а й самі радянські спецслужби.

Уявімо собі, що в будь-якій іншій країні до меморіальної дошки видатному представникові народу, який живе й господарює в цій країні, приходять якісь вандали й сокирами розбивають її. Вже за кілька годин їх би не тільки розшукали, а й пред'явили б серйозні обвинувачення, за які довелися б не рік і не два сидіти за ґратами. В Україні ж ті, що нищать наші святині й скидають з п'єдесталів наших героїв, не тільки безкарно розгулюють на волі, а й готують нові злочини проти всього українського. А доти й гени їм у цьому потурають. Чи не настав час дати цим україножерам по руках?

Уявіть собі, що гена й допа їдуть на свою історичну батьківщину до Ізраїлю і там трощать сокирами й молотками меморіальні дошки. Скільки б часу на це байдуже споглядали ізраїльтяни та ізраїльська поліція? Та вже після першої нарузи, незважаючи на рідну кров, їх розтерзали б на клочки. А ми не тільки терпимо, а й дозволяємо, щоб доп і ген кийські янучари садовили не в тюрми, а у владні крісла. Аби трощили й нищили, паляжили й плондрували. Допоки ми все це терпимо-мемо?

«Невігластво, наділене владою, дискредитує не тих, кого воно хоче принизити, а передусім саму владу. Ім'я самого Юрія Шевельова нашого захисту не потребує. Брудні наклепи на його адресу є ще одним підтвердженням того, що постаті такого калібру перебувають у вічній і неминучій опозиції до світу темряви. Сам учений вжахнувся б, якби ця темрява прийняла його за свого. Тому захисту потребує не Юрій Шевельов, а славне ім'я міста Харкова. Ми знаємо, що там є чимало людей, для яких ім'я харків'янина Юрія Шевельова – це їхня гордість. Ми знаємо також, що для нинішньої влади має значення передусім сама влада, а не гідність і честь. Тому вістря нашого протесту спрямоване передусім до тих харків'ян, які ще не зовсім збайдужіли і не втратили почуття сорому: доки ви терпите, щоб вас і вашу область представляли люди, яким у нормальному суспільстві не подають руки?» Це слова із звернення до мешканців Харкова Українського ПЕН-клубу.

З пошаною до вас,
Валентин Лабунський –
головний редактор «Нової газети»

ЄВРОПА – ТАК! РОСІЯ – НІ!

літики, яку проводить нині чинна українська влада, а з огляду на листопадовий саміт у Вільнюсі, де вирішуватиметься доля України. У цій ситуації, коли йдеться про Україну знову колонією новітньої Російської імперії, чи членом «сімі вольної, нової» європейських народів, американські українці ладні притлумити своє обурення діями Януковича і зробитися його тимчасовими попутниками, оскільки його позиція стосовно європейського майбутнього України влаштовує всіх, кому не байдужа доля України. От якби Віктор Федорович і в інших питаннях внутрішньої та зовнішньої політики так діяв!

25 вересня, в середу, відбувся мітинг протесту перед Постійним представництвом Російської Федерації при ООН, що на 67-й вулиці в Нью-Йорку. «Геть від Москви!», «Україна – не Росія!», «Європа – так! Росія – ні!» – з такими гаслами кілька десятків українців прийшли під стіни російського дипломатичного представництва, аби висловити свій протест зухвалому намагання Москви перепинити дорогу до Європи, погрозами й викручуванням рук не допустити рух України в європейську спільноту.

Організована з ініціативи Українського Конгресового Комітету Америки (УККА) й підтримана СКУДО, ООЧСУ, СУСТА, протестна акція зібрала найнебайдужіших представників різних політичних платформ, вікових категорій, хвиль, щоб сказати рішуче «Ні!» новому московському зашморгу й тій цинічній тактиці, яку обрала путінська Росія стосовно України, намагаючись економічними чинниками, заборонами на імпорту українських товарів до Росії змусити Україну відмовитися від євроінтеграції.

Про це говорила голова Крайової управи УККА Тамара Олексій, наголошуючи, що в листопаді перед Україною відкривається, можливо, останній історичний шанс – будувати краще майбутнє в Єв-

ропейському Союзі розвинутих цивілізованих країн чи знову повернутися у своє страхітливе минуле. «Ми, українці Америки, прийшли сьогодні під вікна російського дипломатичного представництва, щоб заявити, що не погоджуємося з тими політичними й економічними методами тиску, які використовує Москва стосовно України».

Позицію Українського Конгресового Комітету Америки підтримала молодша генерація американського українства. «Ми бачимо, як Росія здає свої геополітичні позиції й всіляко прагне, але не може втримати сусідів – Україну, Грузію, Молдову, щоб перетворити постсоветський простір на «новий советський», – сказав Станіслав Богун, представник Спільноти українських студентських товариств Америки (СУСТА). – Я народився в Україні й маю, очевидно, право говорити від імені Батьківщини: ми хочемо повернутися туди, на те місце, яке відвін нам Всевишній й де ми географічно й ментально є – в Європу».

Головний редактор «Нової газети» Валентин Лабунський підкреслив, що сьогодні питання стоїть однозначно: «Або ми будемо навично у нашому вчора, або матимемо краще завтра». «Історія, – сказав він, – довела, що будь-які союзи та унії з Росією закінчуються новою наругою над усім українським, новим рабством і нищенням наших святинь. А тому: геть від Москви! Наша домівка – Європа!»

«До цього будинку, який у советські часи захищав інтереси Советського Союзу, а тепер представляє інтереси Росії, я приходжу вже 30 років, – повернувся спогадами в минуле Богдан Гаргай, представник об'єднання державницьких організацій (СКУДО), маючи на увазі масові протести американського українства проти введення радянських військ у Чехословаччину й придушення «празької весни», на захист українських дисидентів, вимагаючи правди про Чорнобиль та

ін. – Що змінилося із зміною вивіски на цьому будинку?! Сьогодні, як і 30-25 років тому, ми повинні стати громадою, всім світом, плече в плече, рамено в рамено й не допустити всевладності нової «руки Москви».

«Я приходжу під стіни цього будинку 50 років, – сказав Аскольд Лозинський, який провадив протестною акцією. – І тому ми знову й знову повинні заявити, рішуче й назавжди: «Геть від Москви!» Цар Путін, імперська Москва, продовжуючи традиції своїх советських попередників, хочуть покріпачити український дух, як вони хотіли зламати його в 1932-1933-х роках, виморюючи й вимордовуючи мільйони українців страхіливим штучним голодом. Але їм цього не вдалося й не вдасться, тому що український дух невмирущий!»

Аскольд Лозинський також нагадав, що цього року, як і в попередні, 23 листопада в катедральному соборі Святого Патрика в Мангетіні відбудеться поминальна Служба Божа за душі мільйонів невинно убієнних Голодомором-геноцидом 1932-1933 років в Україні, після якої відбудеться хода пам'яті й протесту до цього ж будинку – Постійного представництва Російської Федерації при ООН, щоб знову й знову сказати наше багатотисячне «Ні!» представникам чинної російської влади, які на найвищому рівні в Організації Об'єднаних Націй й досі запевняють світ, що ніякого Голодомору-геноциду в Україні не було.

Акція під стінами Постійного представництва Росії при ООН була не дуже чисельною. Але енергія і дух, які вона випромінювала, змушували перехожих зупинятися і навіть приєднуватися до цього протесту проти нахабної московської сили, яка знову хоче затягнути Україну в стайню, з якої вона вирвалася 22 роки тому.

Катерина Боруш
Спеціально
для «Нової газети»

ФОРУМ

У Нью-Йорку на 68-й сесії Генеральної Асамблеї ООН 24 вересня розпочалися дебати за участю глав держав та урядів з багатьох країн світу. За повідомленням прес-служби ООН, на сесію прибув 131 глава держави чи уряду, а також 60 міністрів закордонних справ.

лестинські мирні переговори. Барак Обама повідомив про останні кроки Ірану, а також – у сирійському контексті – закликав світову спільноту виступити рішуче проти використання хімічної зброї.

У своєму виступі Обама відповів також російському президентові В.Путіну, який нещодавно розпинався на сторінках «Нью-Йорк Таймс», критикуючи американського лідера за те, що він назвав американців «винятковою нацією». З трибуни ООН Обама повторив це визначення, пояснивши, що виняткова вона не тому, що дивиться на світ згори, а тому, що вболіває не тільки за власне благополуччя, а й, на відміну від Росії, яка наживається на війні, турбується й про інші народи, яких диктатори трують заріном російського виробни-

Генеральний секретар ООН Пан Гі Мун: «Я звертаюсь до всіх держав: ми повинні сказати війні рішуче «Ні!»

68-МА СЕСІЯ ГЕНАСАМБЛЕЇ ООН: НІ – ВІЙНІ!

У залі засідань 68-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН

Відкриваючи дебати, генеральний секретар ООН Пан Гі Мун закликав держави-члени Ради Безпеки ООН ухвалити дієву резолюцію з приводу негайної ліквідації хімічної зброї режиму в Сирії. Зокрема, Пан Гі Мун заявив, що йдеться не лише про ліквідацію хімічної зброї Башара Асада, а й про припинення кровопролиття в цій країні та триваючого озброєння воюючих сторін. «Я звертаюсь до всіх держав, щоб припинити підігрівати кровопролиття та припинити постачати зброю обом воюючим сторонам. Ми повинні сказати війні рішуче «Ні!». Воєнна перемога – це ілюзія. Єдина відповідь – політичне врегулювання», – зазначив генсекретар ООН. У своєму виступі на 68-й сесії Генеральної Асамблеї ООН у вівторок, 24 вересня, президент США Барак Обама порушив такі теми, як примирливі жести Ірану, знищення сирійських арсеналів хімічної зброї, а також ізраїльсько-па-

цтва. Президент також розповів про те, як Сполучені Штати оцінюють події й проблеми в Північній Африці й на Близькому Сході, включаючи ситуацію в Сирії, і їх співвідношення до американських інтересів.

Обама також запропонував світовим лідерам підтримати резолюцію Ради Безпеки ООН, в якій будуть накреслені наслідки на випадок, якщо уряд Башара Асада не передасть своїх хімічних арсеналів під міжнародний контроль. У четвер, 26 вересня, у Нью-Йорку відбудуться переговори Ірану з групою «5 + 1», до якої входять США. Президент Ірану Гасан Роугані виступив на сесії Генеральної Асамблеї ООН у вівторок, 24 вересня, по полудні. У своєму першому виступі з трибуни Генасамблеї ООН він заявив, що Іран не збирається створювати ядерну зброю. «Ядерній зброї немає місця в оборонній доктрині Ірану», – сказав Г.Роугані.

Вустами свого президента Іран запропонував ООН ініціативу побудови «Світу проти насилля та екстремізму» (WAVE). Ця абревіатура співзвучна англійському слову «хвиля». «Давайте ж приєднаємося до цієї хвилі!» – закликав міжнародне співтовариство іранський президент.

Прем'єр-міністр Ізраїлю Беньямін Нетаньягу назвав виступ Роугані на сесії Генасамблеї ООН «цинічним і лицемірним» і звинуватив Іран у тому, що влада цієї країни намагається виграти час для здійснення своїх планів стосовно створення власної ядерної зброї.

США, Ізраїль та низка інших країн Заходу підозрюють Іран у розробці ядерної зброї під прикриттям програми мирного атому. Тегеран заявляє, що переслідує виключно мирні цілі. Між тим, у своєму виступі на сесії ГА в Нью-Йорку Роугані заявив, що Тегеран готовий до негайних переговорів з ядерної проблеми з окресленими термінами.

У понеділок, 24 вересня, низка впливових сенаторів – республіканців і демократів – закликали президента скористатися своїм виступом в ООН, щоб знову заявити, що Ірану не можна дозволити створити ядерну зброю. Президент Обама у своїй промові також відзначив прямі переговори між Ізраїлем і палестинцями щодо врегулювання питання остаточного статусу і можливості, які надає цей діалог. У вівторок, 24 вересня, Обама зустрівся з президентом Палестинської автономії Махмудом Аббасом за лаштунками сесії Генеральної Асамблеї. Крім того, 30 вересня він зустрічається з прем'єр-міністром Ізраїлю Беньяміном Нетаньягу в Білому домі.

Змістовною і яскравою був виступ на сесії Генасамблеї ООН президента Латвії Андриса Берзиньша. Він закликав міжнародне співтовариство боротися за нормалізацію ситуації в Сирії й активно працювати над запобі-

ганням конфліктів на території колишніх радянських республік.

Берзиньш вважає, що необхідно притягнути до відповідальності тих людей, які віддали наказ і застосували хімічну зброю. «Термінова мета – покласти край війні і стражданню людей. І ми раді, що міжнародне співтовариство намагається це зробити. Особливо хочу подякувати сусідам Сирії за прийом біженців», – сказав президент Латвії.

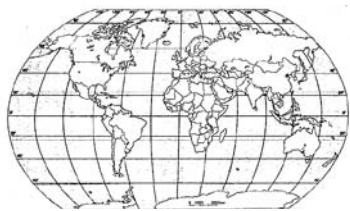
Латвійський лідер також вважає, що міжнародне співтовариство повинно взяти участь у вирішенні конфліктів на пострадянському просторі – в Придністров'ї, Грузії та Нагірному Карабаху. Берзиньш закликав Росію виконувати угоду з Грузією 2008 року, яку було ухвалено після «п'ятиденної війни».

У своєму виступі на сесії український президент Віктор Янукович заявив про важливість прискорення модернізації ООН. За його словами, східноєвропейські країни повинні мати в розширеній Раді Безпеки крісло постійного члена. Він також запевнив, що Україна повністю дотримується визначеної статуту ООН системи колективної безпеки, продовжуючи докласти зусиль для забезпечення безпеки мореплавства й боротьби проти морського піратства.

Дебати в стінах хмародера над Іст-ріверв Нью-Йорку триватимуть до 1 жовтня. Очікується, що за цей час з трибуни Генеральної Асамблеї виступлять 89 глав держав, 42 делегації будуть представлені на рівні голів урядів й 61 – на рівні міністрів закордонних справ.

**Підготував
Хома Мусієнко
Спеціально
для «Нової газети»**

Міжнародна панорама

Після того, як Сполучені Штати зголосилися з пропозицією Росії стосовно міжнародного контролю над сирійською хімічною зброєю й подальшим її знищенням й призупинили акцію відплати за безневинно задушених заринном мирних сирійців, серед яких було більш як 400 дітей, російська пропагандистська машина розгорнула безпрецедентну кампанію, возвеличуючи «великого миротворця» В.Путіна, який буцімто переміг «агресивних американців», несе багатостраждальній Сирії мир та спокій і навіть заслуговує на Нобелівську премію миру. Насправді ж, і зарин, і нашіпговані ним ракети, якими обстріляли сплячих мешканців передмістя Дамаска Гуту, були російського виробництва. Так само як і гори іншої зброї, яка

сіє сьогодні по всій Сирії смерть. І пропозиція Путіна спрямована не на те, аби встановити в цій країні мир, а на те, аби відвернути удар американців по інфраструктурі сирійського диктатора Башара Асада, що неминуче призвело б до його поразки й закінчення сирійського збройного конфлікту. Росія ж зацікавлена в його продовженні, бо для неї це насамперед шалені гроші за продану зброю.

Відразу після того, як США зголосилися на пропозицію Москви й призупинили підготовку удару по інфраструктурі Башара Асада, Путін виступив у «Нью-Йорк Таймс» зі зверненням до американського народу, яке викликало обурення американських конгресменів. Сенатор Роберт Менендес, зокрема, розповів CNN, що його «мало не знудило», коли він читав статтю Путіна. Білий дім в зв'язку зі статтею Путіна в «Нью-Йорк Таймс» зазначив, що Путін є «ізолюваним одинаком», звинувачуючи сирійських повстанців у здійсненні хімічної атаки. Але найкращу відповідь російському диктатору дав сенатор Джон Маккейн. У своїй відповіді в росій-

ПУТІ-ПУТІ-ПУТІ...

В.Путін у спілкуванні зі світом користується агітпропівською формулою: брехати якнайбільше, раптом хтось та повірить

ському інтернет-виданні Pravda. Він написав: «Путін не піднімає репутацію Росії в світі – він руйнує її. Він зробив Росію тираном і ворогом пригноблених, їй не довіряють народи, які прагнуть зробити нашу планету більш безпечною, мирною і процвітаючою. Путін не вірить, що на волі людська природа може піднятися над своїми слабкостями й побудувати справедливе, мирне і процвітаюче суспільство. Або як мінімум, він не вірить, що це можуть зробити

громадяни Росії. Тому він править, використовуючи ці слабкості, за допомогою корупції, репресій і насильства. Він править для себе, а не для вас», – підкреслив Маккейн, звертаючись до російського народу. – Путінська влада маніпулює вашими виборами. Вона контролює ваші засоби масової інформації, переслідує, погрожує й забороняє організації, що захищають ваше право на самоврядування. Щоб зберегти свою владу, вони заохочують процвітання

корупції у ваших судах і економіці, тероризують і навіть вбивають журналістів, що намагаються викривати їхню корупційність».

Wall Street Journal зазначає, що незважаючи на спроби Росії зламати свій імідж країни з ризиком для ведення бізнесу та інвестицій, американці, радше, дізнаються про тамтешні події завдяки «коротким звуковим фрагментам» виступів Путіна та статтям з коментарями російських чиновників. А найбільш пам'ятними образами стають світліни з піар-кампаній російського лідера, на яких «напівоголений Путін у ролі мачо мчить на коні, полює та рибалить», пише газета.

Для поліпшення громадської думки про Путіна у США, Кремль користується послугами піар-компанії Ketchum з Нью-Йорку. З початку співпраці у 2006 року, стверджує The Wall Street Journal, Москва та її найбільша державна компанія «Газпром» заплатили Ketchum близько 50 мільйонів доларів. Звернення Путіна щодо Сирії було написано путінськими спірайтерами й передано New York Times від імені Путіна тією ж піар-компанією.

ТРАГЕДІЯ В НАЙРОБІ

Минулої суботи, 21 вересня, озброєні автоматичною зброєю терористи з ісламистського угруповання «Аль-Шабаб» із Сомалі напали на торговельний центр Westgate у столиці Кенії Найробі. Спочатку вони випустили з центру мусульманів, а потім відкрили безладну стрілянину по невинним людям, в тому числі й дітях. Внаслідок теракту було вбито 62 й поранено щонаймен-

го вдалися сили безпеки та оборони Кенії. Внаслідок штурму заручників ввечері 22 вересня було звільнено. Під час операції четверо кенійських військовиків було поранено.

Теракт в торговельному центрі Westgate у Найробі, оголосили представники «Аль-Шабаб», став відповіддю на участь Кенії в міжнародному військовому контингенті в Сомалі. Однак 24 вересня

Кенійські спецназівці під час операції визволення заручників з торговельного центру Westgate у Найробі

ше 200 осіб. Серед жертв теракту громадяни Великої Британії, Голландії, Франції, Канади, Китаю, Індії та Південно-Африканської Республіки. Серед загиблих – племінник президента Кенії Ухуру Кеніати та його наречена. Десятки людей дістали тяжкі кульові поранення й перебувають нині в критичному стані. Під час стрілянини кенійським службам безпеки вдалося евакуювати із захопленої бойовиками будівлі більше тисячі осіб.

Після обстрілу відвідувачів торговельного центру терористи захопили 30 заручників, серед яких були й іноземці, й утримували їх аж до штурму універмагу, до яко-

міністр закордонних справ Кенії Аміна Мохамед заявила, що до захоплення заручників в Найробі причетна міжнародна терористична організація «Аль-Каїда». Бойовики «Аль-Шабаб», наголосила міністр, діяли разом з представниками «Аль-Каїди». Йдеться про міжнародну терористичну змову, повідомила Аміна Мохамед, додавши, що в захопленні торговельного центру брали участь 20 чоловіків і жінок з цілої низки країн світу. Серед них є, буцімто, й троє громадян США – іммігрантів із Сомалі, які дістали в Америці право на постійне проживання. ФБР розпочало розслідування з цього приводу.

БЛОК АНГЕЛИ МЕРКЕЛЬ ВИГРАВ ВИБОРИ В НІМЕЧЧИНІ

Консервативний блок Християнсько-демократичного союзу та Християнсько-соціального союзу (ХДС/ХСС), котрий очолює канцлер Німеччини Ангела Меркель, одержав переконливу перемогу на виборах до німецького бундестагу, що відбулися в неділю, 22 вересня.

Коаліція консерваторів набрала 41,5 відсотка голосів, продемонструвавши, таким чином, найкращий результат з моменту об'єднання Західної та Східної Німеччини. Це дає можливість коаліції Меркель мати в бундестазі 311 місць з 630. Тим не менше, цього результату не вистачило для отримання абсолютної більшості в бундестазі, в зв'язку з чим для формування уряду ХДС/ХСС доведеться вступати в коаліцію з іншими політичними силами.

З переобранням Ангели Меркель на посаду канцлера Німеччини європейці очікують поліпшення економічного стану Єврозони й вихід ЄС із затяжної кризи

Друге місце на виборах, у яких взяли участь 34 партії, посіла лівоцентристська Соціал-демократична партія Німеччини (СДПН), яка отримала підтримку 25,7 відсотка виборців. Окрім цього, до бундестагу

також пройшли «Ліві» та «Зелені», які дістали 8,6 та 8,4 відсотка голосів відповідно.

Сенсацією нинішніх виборів, явка виборців на яких становила 73 відсотка від загальної кількості, стала поразка союзника ХДС/ХСС в нинішній правлячій коаліції, Вільної демократичної партії (ВДП), яка не пройшла до бундестагу, діставши підтримку лишень 4,8 відсотка виборців за необхідного мінімуму в п'ять відсотків. Для ВДП провал на виборах до бундестагу став першим більш як за 50 останніх років.

Невдача ВДП змусить ХДС/ХСС створити «велику коаліцію» з СДПН. Подібне об'єднання вже було при владі в 2005-2009 роках, після того, як Ангела Меркель вперше стала канцлером Німеччини. Тепер вона обійме цю посаду втретє поспіль.

НАЙВРОДЛИВІША ДІВЧИНА КАНАДИ – УКРАЇНКА

Канадійка українського походження 19-річна Софія Чорній стала переможницею конкурсу «Міс Канада». Вона стане репрезентанткою Канади на конкурсі краси «Міс Земля». «Не можу повірити, що я перемогла. Тепер всі мої думки на конкурсі краси «Міс Земля». Я не можу дочекатися його початку», – написала дівчина на своїй сторінці у Facebook.

Софія Чорній народилася у Львові і в 4-річному віці разом з батьками емігрувала до Канади. Вона вчиться в Торонтському університеті й хоче стати вчителькою французької мови та літератури. У вільний від навчання час Софія підрацьовує моделлю. Вона закінчила суботню школу українознавства імені Івана Франка, вільно розмовляє українською мовою

Канадійська «Міс Земля» українка Софія Чорній не тільки вродлива, а й скромна

й завжди пам'ятає про своє українське коріння.

«Міс Земля» – один з найпрестижніших конкурсів краси у світі разом з «Міс Всесвіту», «Міс світу» і «Міс інтернешнл». Кількість учасниць конкурсу вважається рекордним серед усіх конкурсів краси першого рівня. Окрім головної номінації, три фіналістки також отримують звання за назвами інших стихій: «Міс Повітря» (2-ге місце), «Міс Вода» (3-тє) та «Міс Вогонь» (4-тє).

Від України в цьому конкурсі братиме участь красуня з Івано-Франківська Ганна Заячківська.

Сторінку підготував
Тарас Гнип
Спеціально для «Нової
газети»

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

— Пане Брюховецький, мене вразили такі ваші слова з інтерв'ю, в якому ви розповідали про те, що коли були малим, то з мамою, коли розмовляли в присутності хлопців-друзів, говорили такими нейтральними словами, які однакові як для російської, так і для української мови, — щоб хлопці не зрозуміли, що ви українською говорите. Мене вразило це, тому що я в дитинстві робила те саме: я також мамі по телефону відповідала якимись такими словами, які спільні для російської й української мов. І моя дитина робила те саме, коли була в школі. Ви пишете, що в 69-му році вирішили, що все — переходите на українську мову. У 89-му році і я так вирішила, а в 2009-му моя дитина вирішує. Щодвадцять років покоління міняється, і ми переживаємо те саме. Для мене це виглядає якимсь безкінечним ходінням по колу. Воно безкінечне?

— Ні, не безкінечне, тому що, скажімо, мої діти вже не переходили так, і не було цієї проблеми. Я виріс у такому куточку Черкас, якого вже сьогодні немає — залили це болотом і це під водою все. Там жили різні хлопці, але переважно євреї, і ми всі вчилися в російській школі. І от що цікаво: що ми на кутку спілкувались українською мовою, а коли приходили до школи, то між собою говорили по-російськи.

У Радянському Союзі і перед тим в імперії Російській Україна була колоніальною важливою частиною цієї імперії. Вона так розглядалась, українці розглядались як люди другого сорту, і багатьма навіть політичними діячами сьогодні в Україні вони теж так само розглядаються.

Але найцікавіше те, що ми такі перейшли на українську! Це взагалі дивовижно, якщо розібратися: ну, ганили цю мову, ну, примітивна вона, ну, мужицька вона — а люди все одно переходили. Значить є щось глибше там.

— У чому глибина?

— Знаєте, коли я розмовляв з одним чоловіком, який жив поза Україною, хоч він українець, і повернувся вже, коли Україна стала незалежною. Він не розмовляв українською, але вирішив вивчити її. Він тоді мені дуже цікаво сказав: «Ви знаєте, в мене таке враження, що я не вивчаю її, а згадую». І це сидить в генотипі, я по собі знаю, коли я перейшов на українську мову, то, виявляється, почав згадувати, мені приходили якісь слова до голови. На щастя, я тоді купив словник Грінченка 1928-го року видання (в одному томі). Думаю, читаю і раптом приходять до пам'яті якісь забуте всіма слова, хоч я його також ніколи не знав. Відкриваю словник, а воно там є! Звідкись я це згадував. Тобто, це значно глибше, ніж усякі там табачниківські ідеї про те, що «ми зробили з вас людей».

— До речі, в Києво-Могилянській академії ви зуміли створити таку атмосферу, що там діти російськомовні українізуються. Тобто, часто в родині розмовляють російською, а коли приїжджають, вступають

до «Могилянки» — переходять на українську мову. І разом з тим кожне покоління «могилянських» студентів каже: «Могилянка» вже не та». Вона справді не та?

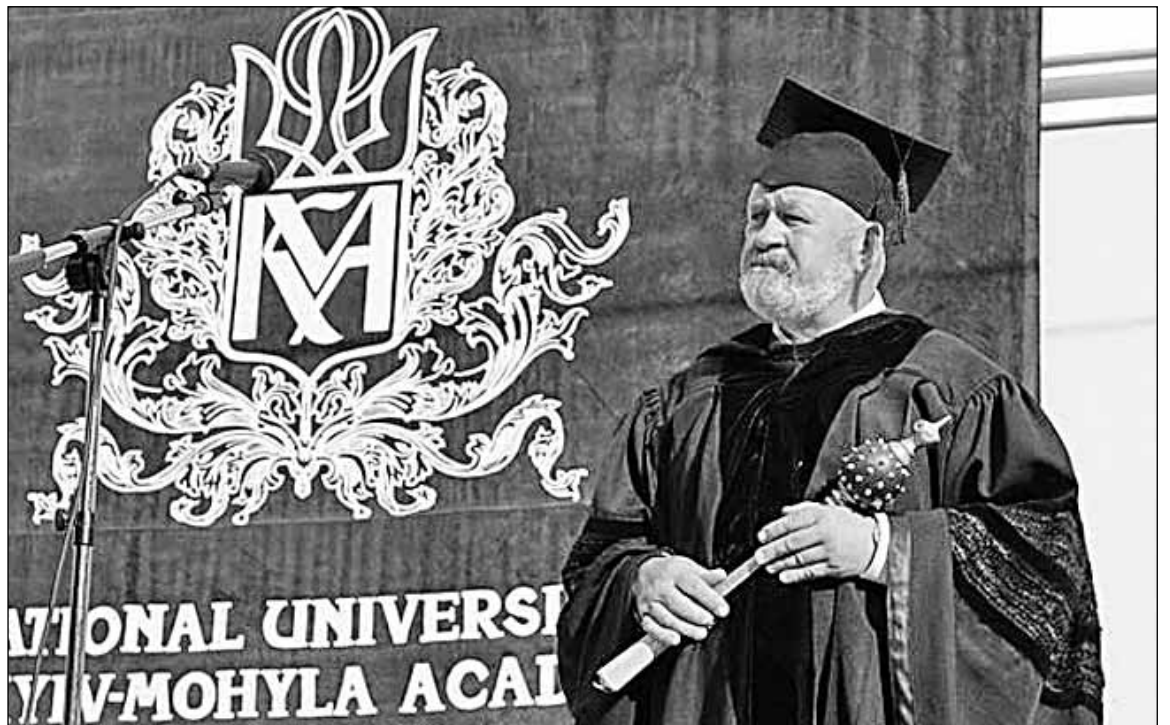
— В цілому вона та. Але, безперечно, ці табачниківські тести завдали шкоди нам при відборі, при можливості відбору найкращих абітурієнтів.

— Тести ЗНО?

— Наші тести були принципово іншими, вони були спрямовані на те, щоб побачити, чи дитина вміє мислити. Ось у нас цього року перший випуск тих, хто йшов суто за ЗНО. І всі викладачі кажуть, що це відчутно.

— Доводилося чути, що «Могилянка» так і не стала повнокровним університетом, перетворившись з роками на гуманітарне ПТУ. Ви так не вважаєте?

— Ми попереду всіх університетів України за середнім балом,

В'ячеслав Брюховецький — людина, яка відродила Могилянку

В'ЯЧЕСЛАВ БРЮХОВЕЦЬКИЙ: «ЛЮДИ З «ПОМАРАНЧЕВИМ» ГАРТОМ ВЖЕ НІКОЛИ НЕ БУДУТЬ РАБАМИ»

Легендарний перший ректор «Могилянки» про генетичну пам'ять і містику, підступи Табачника й українських геніїв, жлобів і неуків, полуниці й бабусю з вічності

Могилянці могли помилятися, але ніколи не були байдужими

причому набагато випереджаємо університет імені Шевченка. І тим не менше, звичайно, є проблеми. Проблем немає лише на цвинтарі.

— Ініціатива «Першого грудня», до якої ви входите, у своїй заяві пише: «Ми переповнені прикладами успішної аморальності». Нашою Україною, грубо кажучи, правлять жлоби й неукі. Щоб бути мільярдером, не треба бути освіченим. Щоб стати народним депутатом, не треба багато знати. Яке ж майбутнє у наших дітей в цій країні? Для них є соціальні ліфти?

— Звичайно, є. Знаєте, буквально останніми тижнями я мав розмову з двома представниками двох груп молодих людей, які вступають з певними дуже цікавими ініціативами. Ці ініціативи не є політично спрямованими, вони є на створення громадських рухів, які примусять уряд і взагалі владоможців в Україні дослухатися до

людей. Але що цікаво: я з такими ініціативами знайомий з кінця 80-х років, з днів створення Руху. І мушу порівняти в дуже позитивний бік сьогоднішнього. Тоді теж були прекрасні люди, все це було. Але, якщо вдуматися, ці люди були невдахами. І часом не через те, що вони внутрішньо не могли чогось зробити, — система не пускала, але були невдахи.

— Але нині знову система не пускає.

— Але це все успішні люди — от у чому річ! Це вже той середній клас, ці люди самодостатні, це не невдахи. Вони могли б спокійно собі жити, вони мають гроші поїхати відпочивати будь-куди, вони їздять на дорогих автомобілях, мають чудове житло, прекрасний бізнес, працю — все. Але вони створюють ці громадські рухи, причому не задля того, щоби піти у владу, — оце цікаво. Вони мені кажуть: «Та нас не цікавлять вибори: кого виберуть — аби тільки чесно вибирали.

Це не має значення. Нас цікавить, щоб нас чули ті люди, яких ми вибрали». І це, між іншим, дуже важлива річ, тому що це успішні люди. А треба сказати, що випускники «Могилянки» практично всі успішні. І ці молоді люди вже гуртуються, вони вже йдуть.

— Я бачила в багатьох інтерв'ю, ви кажете, що час «Х» настане у 2015 році.

— Правильно.

— Прогноз не міняється?

— Ні, не міняється.

— Ви також кажете про 10 відсотків успішних людей середнього класу, яких буде достатньо для того, щоб у цьому суспільстві щось змінити...

— Ну, це закон суспільства — він так діє.

— Ви вірите, що в Україні є 10% таких людей?

— Сьогодні вже є.

— Де ви їх бачите?

— Це не так багато, а багато й не треба. Одна людина може дуже багато зробити, а якщо їх буде 10% — ой, багато можна зробити! Я вам скажу таке: ми часом не бачимо отих підспудних речей, які відбуваються. Ну, хто міг передбачити вибух Помаранчевої революції! Хто міг передбачити, що Україна раптом стане незалежною, через кілька років від того, як з'явився Рух, який взагалі-то не знав чого хотів і куди рухався. І багато іншого такого є. Сьогодні так само. Є проблема для багатьох людей, чи я самодостатня людина, чи я гвинтик. Здебільшого гвинтики справно працюють, але існує неможливість утримувати вагу неправди, і ті, що не гвинтики, легко можуть перебудувати всю машину. Ці про-

цеси не є дуже прості — це є процеси, фактично, кризові.

Ще не було перемоги Помаранчевої революції, а один політолог (я запам'ятав його слова) сказав: «То не так важливо, як розвинуться події після цього, дуже важливо, що ці люди, які були на Майдані, увійдуть в майбутнє». Він мав на увазі молодих людей, конкретно навіть «могилянців» мав на увазі, які пройшли гарт Майданом. І це наклало відбиток на все їхнє подальше життя. Люди з таким гарту вже ніколи не будуть рабами чи холоуями.

— От про інших людей ви колись в інтерв'ю згадували слова російського політолога, якого звали Інокентій Андреев. Він пару років тому теж передбачав — так само, як і ви — про те, що Києво-Могилянська академія може давати людям з іншим цивілізаційним вибором. Ось що він сказав: «В настоящее время на Украине осуществляется проект, который способен, в перспективе, свести на нет русское влияние в интеллектуальной сфере. Это проект Киево-Могилянской академии. Преподавание в этом ВУЗе ведется на украинском и английском языках. Качественное обучение английскому языку дает возможность в принципе не обращаться к русскому культурному фонду, что выводит развитие всех передовых дисциплин из русла развития постсоветской науки и переводит их в развитие современных интеллектуальных течений Запада».

– Ми, по-перше, повинні зрозуміти, де найголовніший акцент у цій цитаті. Акцент – в останніх словах, що вплив «руського культурного фонду» буде знівельовано і – Господи! – Україна перейде на вивчення світової культури. От у чому їхній страх.

Щодо «руського мира», я вважаю, що це агонія цієї давньої великодержавної системи мислення. Є люди, і в Росії вони також є, які вже розуміють, що це вже неможливо, тому що минув час цієї шовіністичної культури, якщо це можна назвати культурою. Тому, звичайно, вона небезпечна, і їй треба протидіяти дуже просто: треба створювати, грубо кажучи, якісний продукт у всьому.

Чому так злякало цих шовіністів постановка «Могилянська» і чому так лякає, скажімо, керівництво Міністерства освіти, яке нам постійно обрізає держзамовлення? Ми ж розуміємо, для чого це робиться – щоб кожним своїм кроком знищити цей університет. Але чому? Тому що вони розуміють, що це якісний продукт і його треба будувати нейтралізувати.

– **Це так само, як писав Юрій Лавриненко про «розстріляне відродження» 20-30-х років: що цих письменників знищили не тому, що вони були буржуазними націоналістами, а тому, що вони творили якісне українське. І в цьому є якась містична річ. Узагалі, ви є містична людина: я помітила, що все містичне вас притягує. Ви взяли досліджувати творчість Віктора Петрова, який якраз належав до того часу. Чому ця людина, з такою дивною, містичною долею вас зацікавила?**

– Тут, між іншим, ми можемо повернутися до того, що можливо в Україні. Уявіть собі початок 20-х років. Практично українська культура під чоботом новітнього самодержця, українську мову фактично заборонено, і раптом з'являється ціла плеяда видатних людей, яких потім практично всіх розстріляли або знищили іншим способом: так, як знищили Тичину, Рильського, так, як знищили Віктора Петрова. Кожного – по-різному. Але знищити нашу мову, культуру, пам'ять не змогли. От оця містика нашої незнищенності!

Що стосується Петрова... Ну, спершу я звернувся, чесно кажучи, взагалі до неокласиків. І мені тоді заборонили цю доповідь зробити – ще в студентські роки, в університеті: на конференції зняли цю доповідь, яка називалася: «Українські неокласики та їхня роль у розвитку української літератури».

– **Це який рік був?**

– 71-й, здається. Але все-таки я це вивчав. Потім були різні перипетії в житті: мене не пускали в літературознавство. Ну, нарешті, коли я вже «дорвався», я вирішив написати про всіх неокласиків по книжці. І перша книжка, яку я написав, була про Миколу Зерова.

Це якраз, коли я писав цю книжку, був період створення Руху, і мене на співбесіди запрошував голова КДБ України Галушко. П'ять разів були розмови – дуже довгі: по кілька годин. Ну, я вирішив скористатися тим, що ніби завоював довір'я, і сказав: «Ну, от дайте мені справу Зерова.

Можете дати?...» «Канешна, я магу всьому». Ну, одне слово, я не буду розказувати деталі, але...

– **То що, він у своїх руках тримав цю справу?**

– Так. Справу Зерова із Соловків привезли з Петрозаводська спеціально на його запит, але він мені в руки її не дав. Але читав доноси, і я слухав доноси на Зерова, і навіть розшифрував, хто їх робив. Але мені не давали цього в руки. Проте, ось що мене тоді вразило найбільше. Це був приблизно як радянський листок обліку кадрів, який ми всі знаємо; у верхньому місці є квадратик для фотографії. Там був такий сірий папір, і замість фотографії там були відбитки пальців. Це мене тоді так приголомшило! Це те, що я бачив насправді.

– **Потім ви видали тритомник Віктора Петрова-Домонтовича, і написали про нього книжку, яка дуже цікаво називається – «Верхи долі – верхи і долі».**

– Я вам скажу так. Це, чесно кажучи, випадкові книжки, тому що історія їхня така. Мені видавництво «Темпора», знаючи, що я працюю над Петровим – це те, чого я ще не написав, – замовило томик статей Петрова. Якраз «Домонтович» тут ні при чому, тому що тут ідеться тільки про наукові праці, а три томи Домонтовича було свого часу видано й перевидано багато творів уже і зараз, художніх. Ішлося про його науко-

терпять.

Сьогодні, я сподіваюся, українська культура дістала імпульс прочитати Петрова і зрозуміти, що вже є у нас такі речі, які мають світове значення. Просто їх ніхто не знав. Я думаю, що Петров міг би повторити слова Пушкіна, які він колись спересердя сказав приблизно так: «И дернул же меня черт с моим талантом родиться в России». То це міг би сказати і Петров з його талантом. Якби це друкувалося німецькою чи англійською мовою, воно ввійшло б у обіг відразу, тому що там ідеї є значно глибші, ніж у той час були, скажімо, у філософських пошуках багатьох відомих учених: Шпенглера, Фуко і так далі. Але оскільки це не було відомо і не ввійшло в дискурс тих дискусій, то про це

У перші ж «помаранчеві» дні Могилянська оголосила акцію непокори «Ми йдемо», яку очолював В'ячеслав Брюховецький

В'ячеслав Брюховецький (четвертий зліва) серед учасників ініціативи «Першого грудня» – моральних авторитетів України

ві й публіцистичні праці. Але насправді я продовжую працювати над тим, над чим я хочу працювати, тобто я хочу створити повноцінний літературний портрет Петрова, і друга книжка – написати про нього детектив. Тому що його життя – це суцільний детектив, де багато-багато незрозумілого.

– **Соломія Павличко називала його «Мефістофелем української культури»...**

– Це надзвичайно складна людина, дуже неоднозначна. Але це великий художник і великий мислитель. І от великого мислителя ми тільки сьогодні зможемо оцінити, тому що ці три томи вперше дають українському читачеві уявлення про нього – не тільки тут, бо це зібрано і з раритетних видань, і дуже багато з архівів того, що ще навіть не друкувалось. І дуже шкода, що так пізно приходить до нас Петров. Якби, скажімо, це все було відомо українському читачеві бодай із післявоєнного часу, інакше б розвивалася наша література. Ну, але це «якби». А життя, як відомо, умовного способу не

ніхто не знав. І сьогодні можна сказати: так, помилки теж були в Петрова, але знаєте, що помилка генія часом більше важить, ніж абсолютно правильний текст посередньої людини. Ті помилки ніхто не заперечує. Так само, між іншим, чи не було помилки у Ніцше, чи у Шопенгауера, чи в когось ще? Були помилки, безперечно, але їх не заперечують – їх сприймають як тексти цього філософа. І точнісінько так само повинні сприйматися тексти Петрова – і сприймаються, між іншим, у науковому середовищі, де відомі його ідеї. Ну, наприклад, усі скіфологи вважають, що концепція Петрова щодо скіфів принаймні дуже сумнівна, але ніхто не сперечається з цим, не каже: «Та ну, це не наука». Ну, є концепція Петрова, і навіть не було дискусії про його концепцію, хоча її скіфологи, кажу, загалом не прийняли. Як на мене, вона дуже цікава.

– **Уже не кажучи про те, що він прозаїк чудовий... «Доктор Серафікус» – прекрасний роман...**

– Так, плюс іще і прозаїк високого рівня. Знаєте, це знову про феномен того, що може в Україні відбутися. Дуже часто порівнюють як творців української інтелектуальної прози Підмогильного і Петрова. Обидва з Дніпропетровщини – власне, Петров із самого Дніпропетровська, а Підмогильний за 30 кілометрів від Дніпропетровська. І от вони творці цієї прози. Але вони дуже різні. Це не друковане ще, але я читав це в листуванні Шевельова і Згарського: Згарський поставив оце питання, що от, ну, вони ж різні, але їх разом ставлять... І дуже тонко відповів Шевельов: вони різні, тому що Підмогильний був українізатором, а Петров – українізованим.

– **Як ви реагуєте на такий страхотливий вал інформа-**

ції, який іде нині? Ви кажете, що публікація Петрова чи неокласиків є важливою, але іде такий колосальний вал інформації, що люди купують... Я, наприклад, купую дуже багато книжок, але чомусь не встигаю це читати. Ви відчуваєте, що ви менше читаете?

– Ну, звичайно, я відчуваю, що менше читаю. Ну, в мене просто є ще одна проблема: що я двадцять років майже нічого не читав. От зараз, наприклад, читаю Василя Захарченка. Він мені прислав цю книжку. Це прекрасний тонкий прозаїк, дуже тонкий. Я з великою насолодою просто читаю справжню прозу. Це така проза, яку можна ставити в один ряд із Григором Тютюнником, із Феодосієм Роговим, яких, на жаль, так само мало знають, як і Захарченка. Скромний чоловік пише добірну прозу. А взагалі-то читаю зараз значно більше, ніж давніше, тому що, ви розумієте, адміністративні обов'язки, та ще й у такій ситуації, коли, фактично, 24 години на добу, вдень і вночі... Між іншим, до мене вночі приходили найгеніальніші ідеї, що робити з Києво-Могилянською академією. Це коли я переживав, то вночі просто снілися ці ідеї. Ну, все було, звичайно, з цим пов'язано, і тому я розумію, що навіть наздогнати своїх колег я вже не здатен. Не кажучи вже про те, що з'явилося дуже багато і мудрого, і дурного. Дурне стараюсь не читати. Є ще один секрет: не дивлюсь телевізор! Тому що це забирає дуже багато часу, а часу мало, мало, і він якось дуже ушлінюється з роками. Видатний бард Булат Окуджава про це написав пісню, в якій є такі слова: «Чим довше живеш, тим роки коротші...»

– **Ми говорили про містику, і я б ще трішки хотіла про містичне у вас розпитати. Історія з «Могилянкою» почалася з містики. Розкажіть про цю легендарну бабусю, яка прийшла з полуницями до вас. Бо ви щоразу студентам це розповідаєте, і кажуть, що як ви розповідаєте, то щоразу розчулюєтеся до сліз...**

– Ну, справді, тут не можна не розчулитися, тому що... Ми за 9 місяців зробили університет. Богдан Гаврилишин, коли був на відкритті, сказав, що у Швейцарії, багатій країні, як правило, це робиться за чотири роки. «А ви за дев'ять місяців уже набираєте студентів?!» І уявіть собі, що оголосили прийом: надрукували оголошення, зробили приймальну комісію. Ну, і певна річ: я через кожну годину, півгодини або дзвонив туди, або прибігав: «Чи прийшов абітурієнт?» Перший понеділок – нема, вівторок – нема. У середу – нема, в четвер – нема. У четвер мені дружина сказала: «У тебе сивіє борода». І це справді. Я почав сивіти, і я думав так: ми так працювали, ми зробили, здавалося, неможливе, – і це нікому, виявляється, не потрібне. Що за країна? Як це так усе може бути? І в п'ятницю, десь так у підобідню пору, я сидів у себе в кабінеті і – стук у двері. Я відгукнувся, і заходить якась старенька бабуса. З кошиком у руках. Заходить і каже: «А це ви тут академію відроджуєте?» Я кажу: «Ми». Вона каже: «Ви знаєте, я живу сама. У мене нічого немає. Чоловік загинув на війні, діти повмирали, от я сама вже так доживаю віку. Тут ось недалеко в мене хатка є, а біля хати є город, і там ростуть полуниці. Я чула про вас, я знаю, що це все буде. А це правда, що ви відродите церкву при академії?» Я кажу: «Ну, не так відразу, але, безперечно, відродимо». Вона каже: «Знаєте, я вирішила вам подарувати полуниці, щоб ви з'їли і щоб у вас з'явилися нові сили це зробити. Бо мені б уже так хотілося прийти до цієї церкви, бо мене мама ще водила до неї». Ну, і тут, знаєте, в мене просто поплигло в очах. Вона поставила цей кошик і пішла, як розчинилася. Я, між іншим, коли трішки оговтався, вибіг... Тоді це ще було військове училище. Я вискочив – стоять хлопці. Туди пройти – перепустку треба було мати. Питаю: «А де бабуса?» «Не було ніякої бабусі». Я кажу: «Ну, як не було? До мене щойно заходила в кабінет!» «Не було! Ні входила, ні виходила – ми не бачили». Ну, я прийшов, поклавши дівчат – нас там працювало кілька людей усього – вони помили ці полуниці, й ми їх з'їли. І як тільки ми їх з'їли – дзвінок з приймальної комісії: прийшов перший абітурієнт. От я думаю, що доброти тієї бабусі треба була лише крапля... Так, містика! Я розумію, що містика! Але хай мені скажуть, як без містики можна щось зробити. Якщо все знати наперед... Узагалі, якби мене сьогодні з моїм досвідом і з тим, що я пройшов, вернули назад і сказали: «На, відроди Києво-Могилянську академію!» – я сказав би: «Ні, це неможливо!» Бо я тепер точно знаю, що це неможливо, а тоді я не знав. І часом незнання краще, ніж знання.

Інтерв'ю провела Мирослава Барчук

ЗА КИЇВСЬКИМ ЧАСОМ

Ялтинська зустріч відкрилася урочистим прийняттям в 5-зірковому готелі «Вілла Єлена» 19 вересня ввечері, а її пленарні засідання відбувалися протягом наступних двох днів в історичному Лівадійському палаці, де лідери антигітлерівської коаліції Рузвельт, Черчіль і Сталін визначали в далекому 1945 році майбутнє повоєнного світу. Організатори форуму сподівалися, що в дні проведення цього форуму він поставить Україну у центр світової політичної мапи. Однак це, як завжди буває в Україні, було перебільшенням.

Заснована 10 років тому на народні гроші, власником яких після входження зятем до родини Кучми став раніше нікому невідомий металургійний інженер Віктор Пінчук, цього разу ця зустріч була цікава насамперед перевіркою, чи готова Україна до листопадового саміту у Вільнюсі, на якому підписуватиметься угода про асоціацію України з ЄС.

Президенти України й Литви Віктор Янукович і Даля Грібаускайте (її країна головує нині в ЄС), які відкрили зустріч, а також комісар Євросоюзу Штефан Фюле, який мав тривалий виступ, стали цього року ключовими промовцями Ялтинської європейської стратегії. Виконавчий директор форуму Іванна Климпуш підтвердила, що цього року високопредставницька зустріч YES відбувалася всього за неповних два місяці до саміту Україна-ЄС у Вільнюсі, тож, її ключові питання були пов'язані з вибором і просуванням України у напрямку підписання угоди про асоціацію і зону вільної торгівлі з Євросоюзом.

У Ялті колишній польський президент, а нині співголова спеціальної моніторингової місії Європарламенту Олександр Квасневський, врахувавши поточний політичний момент, перефразував знамените гасло вигаданих радянським агітпропом (насправді таких героїв не існувало в природі) героїв-панфіловців, які буцімто захищали з ним Москву від танків Гудеріана – «Ні кроку назад – позаду Москва». Це гасло нині вкрай актуальне для України, бо Росія не хоче випускати Україну зі своїх лап, усвідомлюючи, що без України відновлення Росій-

ської імперії неможливе. Путін, а за ним і Медведев нині вдалися вже до відвертих погроз, лякаючи Київ страхітливими наслідками походу в Європу. Отож, якщо Янукович та його кліка провалять іспит у Вільнюсі, російський ведмідь перейде в рішучу атаку.

Однак, Київ не готовий на всі 100 відсотків до саміту у Вільнюсі. О.Квасневський нагадав, що серед умов підписання угоди про асоціацію є «судова реформа, питання вибіркового правосуддя та Юлія Тимошенко». «Ці умови, які були визначені Європейським Союзом, мають бути виконані. Тут немає ніякого сумніву. Не очікуйте, що там якісь вибори будуть в Німеччині і щось зміниться», – сказав Квасневський і додав, що Європа – «дуже серйозна і прагматична структура, якщо ми сказали, якщо ми записали ці речі – це значить, що їх треба зробити».

Лаштунки довкола переговорів про звільнення Юлії Тимошенко після форуму у Ялті трохи розкрилися. Європейські адвокати лідера української опо-

Головним на Ялтинському форумі була перевірка готовності України до листопадового саміту Україна-ЄС у Вільнюсі

НІ КРОКУ НАЗАД – ПОЗАДУ МОСКВА

У Ялті відбулася 10-та щорічна зустріч «Ялтинська європейська стратегія» (YES)

Олександр Квасневський Україні: «Ні кроку назад – позаду Москва!»

зиції посилити публічний тиск на українську владу. Спочатку комісар ЄС з питань розширення та європейської політики сусідства Штефан Фюле, міністр закордонних справ Швеції Карл Більдт та голова комітету в закордонних справах Європарламенту Ельмар Брок у заяві за підсумками своєї зустрічі з Януковичем прямо нагадали про необхідність вирішити проблему Тимошенко (а не обійшлись обтічними заявами про «вибіркове правосуддя»).

У дискусіях під час роботи форуму за Тимошенко вступилася й президент Литви Даля Грібаускайте, роздратувавши при тому Януковича: коли останній вкотре заговорив про збитки, заподіяні Україні «ганебними угодами» про постачання російського газу, литовська гостя заперечила, що її країна платить ще більше, і Тимошенко тут ні до чого.

Нарешті, вже згаданий Ельмар Брок оголосив «дедлайн» для української влади: справу Тимошенко варто вирішити до 15 жовтня, коли в Європарламенті мають заслухати звіт місії Олександра Квасневського та Пета Кокса. Як відомо, останні

нині грають роль переговорників у трикутнику Янукович – ЄС – Тимошенко.

Смішними були у Ялті заяви самого Януковича. «У нас ще є час, і ми будемо згідно з планом, тим, який є, працювати. Поки ми не сказали ні «да», ні «ні», – сказав він, відповідаючи на запитання Арсенія Яценюка. При цьому президент зізнався, що не хотів говорити на цю тему.

Який же можливий варіант розв'язання проблеми? Після Яценюка до Януковича звернувся Юрій Луценко, котрий закликав президента підписати указ про помилування Тимошенко, подібно до того, як у квітні було помилувано самого Луценка. Але Янукович фактично дав зрозуміти, що цей варіант не розглядається.

Наразі єдиним варіантом, котрий обговорюється, є виїзд Тимошенко на лікування за кордон. Це підтверджують і джерела, і публічні заяви задіяних осіб. Як саме подібний фінт буде оформлено з правової точки зору, можна лише здогадуватися, але немає сумнівів, що Банкова має план дій.

Інша річ, що Янукович, за його власним зізнанням, ще не сказав «так». Індивідуальна непереносимість (кажучи медичною мовою) Тимошенко у президента є, але навряд чи варто все зводити лише до неї.

Про людське око гарант пояснює зволікання так: «Треба дати відповідь на ті справи, як знаходяться в судах». Однак після цієї фрази (це теж фрагмент відповіді Луценкові) президент додав: «Відповідь на це питання знаходиться в площині знаходження компромісу за участі Тимошенко. Суд і Тимошенко можуть дати відповідь на це питання».

В ідеалі від Тимошенко вимагаються дві речі. По-перше, неучасть у політиці. По-друге – офіційне прохання про виїзд за кордон. Але в реальності цілком зрозуміло, що жодних гарантій відмови від політичної боротьби Тимошенко не дасть, та й, зрештою, як такі гарантії могли б виглядати?

Проте перебування української засудженої в німецькій (чи іншій) клініці можна обставити низкою умов. На кшталт неодмінного повернення до України у визначений термін та/або на вимогу вітчизняного суду (прокуратури). Звичайно, гарантом виконання таких домовленостей має бути приймаюча сторона. Якщо Кокс і Квасневський справді мають завданням обумовити подібний сценарій, їхню місію простою не назвеш.

Добрим бонусом для Януковича стало б визнання Тимошенко своєї провини. Нехай не пряме і відверте, а хоч би натяк на те, що підписані нею угоди таки не були ідеальними з точ-

ки зору державних інтересів. Або згода із законністю вироку. Звичайно, для Тимошенко це цілком може стати кінцем політичної кар'єри, й вона чудово розуміє цей ризик.

Ну і, нарешті, в гальмуванні процесу відіграє свою роль взаємна недовіра між Тимошенко і Януковичем. Експрем'єр вимагає офіційної пропозиції від влади про виїзд на лікування. Влада ж хоче, щоб перший хід зробила Юля. Як висловився в останньому ефірі «Шустер Live» депутат-регіонал Володимир Олійник, «а якщо, коли ми підготуємо правові підстави, угоду між Україною і Німеччиною, ця людина скаже: «А чого я маю їхати? Ви мене хочете позбутися?» Буде конфуз!»

У цьому ключі стають зрозумілими слова міністра закордонних справ Польщі Радослава Сікорського, котрий 21 вересня, коментуючи перспективи звільнення Тимошенко, сказав: «І президент України Віктор Янукович, і експрем'єр України Юлія Тимошенко знають, що потрібно зробити в наступні кілька днів».

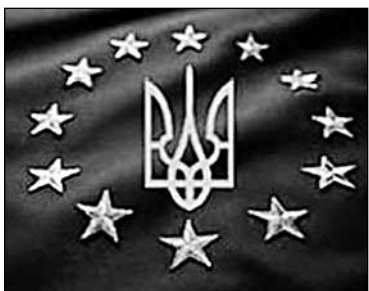
Можливо, в дійсності йтиметься не про дні, а про тижні. Але лічені. Звіст місії Кокса-Квасневського, про котрий говорив Ельмар Брок, ще можна перенести. Але вже 21 жовтня розширене засідання Ради Європейського союзу (на рівні міністрів закордонних справ) має ухвалити рішення про готовність чи неготовність України до асоціації з ЄС. Цю подію переносити не будуть.

Тарас Гнип
Спеціально
для «Нової газети»

В УКРАЇНІ

МИ – ЄВРОПЕЙЦІ

31 жовтня українцям на вулицях роздаватимуть прапорці та стрічки із зображенням українського прапора та прапора Євросоюзу. Про старт цієї ініціативи в українських містах-мільйонниках під назвою «Я обираю ЄС» оголосили учасники рухів «Третя Українська Республіка», «Демократичний альянс», «Спільна справа» та «Ми – європейці». Публічна демонстрація свого цивілізаційного вибору доведе, що Європа підписує угоду не тільки з Януковичем, не тільки з політиками, вона підписує угоду з 46 мільйонами європейців українського походження, кажуть організатори.

Лідер ініціативи «Третя Українська Республіка» Юрій Луценко переконаний: якщо Київ стане таким тотальним з євроінтеграційною символікою, яким був помаранчевим у 2004 році і стрічки будуть на одязі, автомобілях і офісах, ймовірність підписання угоди про асоціацію значно підвищиться. Подати приклад і почепити на свій одяг чи автомобіль євротрічку першими він закликав депутатів. «Це, можливо, буде вперше, коли Верховна Рада матиме на робочих столах не різні прапорці. Це був би дуже потужний сигнал того, що політичний клас знайшов порозуміння. Це дуже важливо для європейців і для виборців України. Ми закликаємо на цей момент зняти будь-які партійні ознаки і поставити українсько-європейські прапорці як ознаку спільного консенсусу українського суспільства й політичного класу», – закликав він.

УКРАЇНА ПРОПОНУЄ РОСІЇ ОБГОВОРТИ ПИТАННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ В ПРИСУТНОСТІ ПРЕДСТАВНИКІВ ЄС

Україна закликає Росію провести переговори в тристоронньому форматі з ЄС. Про це 24 вересня заявив директор департаменту інформаційної політики МЗС України Євген Перебийніс.

«Президент України і прем'єр не раз виступали на цю тему. Ми

уважно ставимося до реакції російської сторони щодо наших дій для підписання угоди з ЄС про асоціацію. Українське керівництво не раз висловлювало готовність до предметного обговорення цього питання, в тому числі і в тристоронньому форматі, залучивши ЄС», – заявив Перебийніс. Він нагадав також, що Україна підписала угоду про ЗВТ у рамках СНД.

«Коли говорять про преференції, то йдеться про цю угоду. Ми не бачимо підстав для її припинення», – зауважив Перебийніс.

23 вересня прем'єр-міністр РФ Дмитрій Медведєв заявив, що Україна після набуття чинності договору про асоціацію з ЄС втрапить привілеї в торгівлі з Росією і можливі навіть обмеження. Також Медведєв прогнозує, що Україну в асоціації з ЄС може чекати розвиток за сценарієм Греції або Кіпру. Раніше Медведєв назвав заяву Києва на тему поєднання асоційованого членства з ЄС з інтеграцією в рамках Митного союзу «лукавством». А президент РФ Володимир Путін попередив Київ, що Росія захищатиме свій ринок від українських товарів, які можуть хлинути на нього після створення зони вільної торгівлі України з ЄС.

ПІСЛЯ КАМЕРУНСЬКОГО ПОЛОНУ

Шістнадцять українських моряків із судна Sky Star, яке перебуває під арештом у Камеруні, 24 вересня повернулися в Україну. За інформацією посольства України в Алжирі, 23 вересня оператор судна Sky Star провів заміну екіпажу судна камерунськими моряками, а також забезпечив повернення громадян в Україну.

Нагадаємо, судно Sky Star перебуває під арештом з лютого 2013 року. За повідомленням посольства України в Алжирі, судно перевозило вантаж рис з М'янми до Камеруну. Під час перевезення вантаж зіпсувався і підлягає утилізації.

За інформацією МЗС, на цій підставі суд першої інстанції Камеруну ухвалив рішення стягнути з капітана судна як представника судновласника грошову компенсацію і заарештувати корабель.

Судновласник при цьому не тільки відмовився оплатити репатріацію екіпажу після завершення контрактів з командою, але й перестав виплачувати їм платню. Весь цей час члени екіпажу не могли покинути корабель. Борг із зарплати морякам Sky Star перевищив 340 тисяч доларів. Команда Sky Star готова була покинути борт судна й без отримання повного розрахунку. Частина команди була згодна евакуюватися без зарплати три місяці тому, в останні тижні вже були згодні всі.

УКРАЇНА ЗАЧИНАЄ КОРДОН ДЛЯ АВТОМОБІЛІВ З РОСІЇ

Українські місцеві пункти пропуску на кордоні з Російською Федерацією тимчасово закриваються для транспортних засобів.

Як заявив помічник начальника Східного регіонального управління Держприкордонслужби України Мирон Сидор, рішення прийнято через поширення в Росії збудника африканської чуми свиней. Мирон Сидор підкреслив, що в пішому порядку люди зможуть, як і раніше, перетинати українсько-російський кордон у місцевих пунктах пропуску. Автотранспорт же з Росії перенаправлятимуть у міждержавні пункти пропуску. У Харківській області таких пунктів чотири: Піски, Чугунівка, Плетенівка та Гоптівка.

ПОСОЛЬСТВО США ЩОРОКУ ВИТРАЧАЄ НА УКРАЇНСЬКІ БІБЛІОТЕКИ 125 ТИСЯЧ ДОЛАРІВ

З 2001 року посольство США виділило понад 1,5 мільйона доларів для оснащення українських бібліотек сучасними технологіями. Про це повідомив посол США в Україні Джефрі Паят, відкриваючи у Києві міжнародний форум «Сучасна бібліотека: рухаймося вперед».

Підтримка бібліотек здійснюється у межах програми «Інтернет для читачів публічних бібліотек», що передбачає відкриття безплатних інтернет-центрів для читачів.

«Важливе завдання нашого проекту – підвищити соціальну й комунікативну роль бібліотек в Україні, і американський досвід вельми корисний для тутешніх публічних бібліотек. Центр інформаційних ресурсів посольства США в Україні навчає директорів бібліотек і бібліотекарів, а також через відкриті в усіх областях України інтернет-центри поширює інформацію з актуальних питань», – повідомив посол.

За його словами, партнером проекту виступає Українська бібліотечна асоціація.

НАУКОВЦІ ЗАХОДУ ПРОСЯТЬ КЕРНЕСА НЕ ЧІПАТИ ШЕВЕЛЬОВА

Науковці провідних університетів США, Канади й Великої Британії звернулися до міської влади Харкова з проханням зберегти встановлену у вересні 2013 року меморіальну дошку всесвітньо відомому мовознавцю-славісту та історіку літератури Юрію Шевельову. Про це йдеться у відкритому листі науковців до міського голови Харкова Геннадія Кернеса.

Учені висловлюють стурбованість нещодавніми подіями, які загрожують статусу меморіальної дошки на честь визначного українського філолога Юрія Шевельова на Сумській вулиці в Харкові. «Як слависти університетів Європи та Північної Америки, ми глибоко вдячаємо професорові Шевельову за його численні здобутки на ниві історичного мовознавства та літературознавства, – йдеться у відкритому листі. – Ми віддаємо данину глибокої пошани цьому визначному вченому, який ніколи не переставав називати Харків своєю домівкою», – наголошується в листі.

Науковці засудили «наклепницькі, голослівні твердження деяких осіб» щодо професора Шевельова. «Звинувачення щодо діяльності професора Шевельова під час Другої світової війни вперше з'явилися на початку 1960-х років і походили від КГБ, – наголошують автори листа. – Ці звинувачення були ретельно досліджені численними американськими державними установами та Колумбійським університетом, де викладав професор Шевельов. Всі вони були повністю й однозначно відкинуті».

Серед підписантів листа – науковці з Колумбійського, Канзаського, Раттерського (США), а також Альбертського (Канада) і Кембріджського (Велика Британія) університетів.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРСУ УЗАЛА Й ЧОТИРИ МАУГЛІ

У Бориспільському районі Київської області чоловік та його цивільна дружина майже вісім років жили в лісі з чотирма дітьми, побудувавши курінь. Як повідомили у відділі зв'язків з громадськістю ГУМВС України у Київській області, їх виявив у лісі грибник, про що сповістив міліцію.

Він побачив самотнього хлопчика й запитав, як його звуть та де його батьки. Дитина відповіла, що йому чотири роки й вони проживають тут, у лісі. До них вийшла ще дівчинка, яка несла дрова, вона сказала, що їй шість років і мама від них пішла, а вони проживають у курені разом із батьком, скільки себе пам'ятають.

На місце події виїхала слідчо-оперативна група, яка виявила в саморобному «курені» ще двох хлопчиків трьох та дев'яти років разом із батьком. Як повідомив батько, його звуть Володимир і йому 55 ро-

ків. Декілька років тому він приїхав з Хмельницької області і в нього вкрали паспорт, після чого він разом зі своєю дружиною та старшим сином оселилися в лісі. Чоловік самостійно збудував курінь, який обтягнув поліетиленовою плівкою, зробив саморобну піч для приготування їжі та опалення. Він повідомив, що самостійно приймав пологи у жінки, яка його покинула близько року назад. Після чого він сам опікується чотирма дітьми.

На життя сім'я заробляла дарами лісу. Збирала та продавала гриби, ягоди. За літній період родина заробляла гроші, які відкладала для купівлі продуктів взимку. Воду брали на найближчій залізничній станції. За хлібом та іншими харчами чоловік їздив до Києва або найближчого села.

Наразі проводиться перевірка зі встановлення особи батька та місця перебування матері. Дітей направлено до реабілітаційного центру Київської області. Там їх оглянули лікарі, які визначили, що стан здоров'я дітей задовільний, з ними працюють психологи.

ВПЕРШЕ В ІСТОРІЇ ВМС УКРАЇНИ У ПОХІД ВИРУШИВ СВЯЩЕНИК

Упохід на фрегаті військово-морських сил України «Гетьман Сагайдачний» до району виконання кораблем завдань операції НАТО «Океанський щит» і операції ЄС «Атланта» вирушив священик Української православної церкви ієрей Миколай.

Про це повідомив начальник прес-центру командування ВМС України капітан 1 рангу Олег Чубук. За його словами, в історії національних ВМС це перший випадок, коли у тривалий похід (планується, що похід триватиме 162 доби) разом з екіпажем вирушив священик. Своїм першочерговим завданням отець Миколай вважає пастирську опіку над особовим складом корабля. В похід священик вирушив згідно зі спільним рішенням керівництва УПЦ і командування українських ВМС. Нагадаємо, фрегат «Гетьман Сагайдачний» візьме участь у операціях проти сомалійських піратів.

За повідомленнями українських видань та інформаційних агенцій

АМЕРИКА СЬОГОДНІ

Сенат США готується до першого голосування, яке повинно дозволити американському уряду функціонувати ще кілька місяців. При цьому на кону стоїть доля закону про реформу системи охорони здоров'я, прийнятого за ініціативою президента Барака Обами. Минулого тижня Палата представників проголосувала за те, щоб позбавити цей закон фінансування. В умовах коли у законодавців є лише кілька днів, щоб уникнути закриття федеральних установ, невелика група республіканських сенаторів у вівторок, 24 вересня, вирішила затягнути дебати, зайнявши трибуну Палати. Проте, Конгрес повинен ухвалити закон, що дозволяє фінансувати уряд, до 1 жовтня. Але навіть на тлі загрози закриття держустанов менш ніж через тиждень, Сенат витратить до двох днів, щоб тільки проголосувати за офіційне відкриття дебатів щодо законопроекту про продовження фінансування федеральних витрат. Невелика група республіканців хоче заблокувати ці дебати, побоюючись, що вони призведуть до ухвалення законопроекту про фінансування Закону про медичне страхування (Affordable Care Act), відомого в народі як Obamacare, проти якого рішуче виступають республіканці. Боротьбу проти нього очолює сенатор Тед Круз з «Руху чаювання». «Американці страждають через Obamacare. Obamacare не спрацьовує, – заявив він. – І тим не менше в цьому залі знаходяться політики, які не дослухаються до народу. Вони не прислухаються до занепокоєнь своїх виборців. Наші виборці заслуговують більшого. Більше ніяких фальшивих дискусій, ніякого приховування ваших голосів, ніяких ігор, ніяких спроб обдурити американський народ. Вашингтон повинен прислухатися». Але спроби Круза не заручилися підтримкою лідера республіканської меншості в Сенаті Мітча Макконелла, який виступив проти затягування з прийняттям рішення. «Все, чого ми доб'ємося затримкою – це закриття держустанов і продовження фінансування Obamacare. Ніхто з нас не хоче цього», – заявив лідер республіканської меншості в Сенаті. За словами Макконелла, республіканці повинні націлитися на повне скасування Закону про реформу системи охорони здоров'я. У свою чергу, демо-

крати підкреслювали, що американські виборці не наділилися республіканців законодавчою більшістю, необхідною для скасування Obamacare, і що загроза закриття уряду не вигідна нікому. «Республіканці все ще засмучені і розлючені своєю поразкою на виборах 2008 року, – заявив лідер сенатської більшості Гаррі Рід. – Їх обурює, що вони не змогли зупинити історичне розширення медичних послуг для мільйонів американців. Я це розумію. Їх обурює, що вони не змогли відновити контроль над Сенатом, і їх дратує, що минулого року президент Обама був переобраний на президентську посаду переважною більшістю голосів. Але пора відставити весь цей гнів вбік». Очікується, що до кінця тижня

У сприйнятті медичної реформи Барака Обами американці розділилися майже порівну на тих, хто за...

КАМІНЬ СПОТИКАННЯ – OBAMACARE

... і тих, хто проти

Сенат ухвалить законопроект, що передбачає фінансування Obamacare. У цьому випадку він відрізнятиметься від документа, схваленого Палатою представників. Щоб уникнути часткового закриття федеральних установ, обидві палати повинні схвалити один однаковий законопроект до кінця місяця.

Республіканці не полишають надій викинути обамівську медичну реформу у кошик для сміття, бо вона безпосередньо торкається їхніх гаманців. І не тільки новими податками, а й насамперед відрахуваннями медичних страхових компаній, які платять за можливість і далі розкошувати на людській біді й болю мільярди.

Проект зі створення системи майже повного медичного страхування є кульмінацією роботи декількох поколінь демократів при владі. Ініціатива президента Барака Обами має забезпечити медичне страхування для 32 мільйонів громадян Америки. Назагал, це найбільша реформа системи охорони здоров'я в Америці від 1965 року, з часу введення про-

грами Medicare з медичного страхування населення старшого віку (людей, яким більше 65 років) та пенсіонерів.

Й тут існує політичний аспект, котрий нині розігрується республіканцями. Адже для фінансування проекту Обами необхідні дуже значні кошти. Як вже підраховали експерти, для фінансування ініціативи президента США необхідно 940 мільярдів доларів. Компенсувати ці кошти передбачається саме за рахунок скорочення витрат за програмою Medicare. І, крім того, з нових податків на інвестиційні доходи та збори, котрі будуть стягувати з компаній і організацій медичної галузі.

Так складається історично, що ініціатива президента Барака Обами щодо реформи охорони здоров'я перетворилася на «поле бою», на якому республіканці прагнуть «підірвати» позиції Демократичної партії.

Реформа охорони здоров'я Барака Обами сьогодні вселяє в республіканців впевненість і ентузіазм. Вони відчувають «вітер в спину». Провідні республі-

канські експерти впевнені, що поразка Обами на цьому відтинку послабить позиції демократів як на наступних виборах до Конгресу та і на президентських виборах 2016-го, на яких, вірогідно, від Демократичної партії виступатиме кандидатом Гілларі Клінтон, яку перемогти будь-якому республіканському кандидату буде ой як нелегко. Зрозуміло, що політики-республіканці, використовуючи битву проти Obamacare, хочуть згуртувати партійні лави і прихильників Республіканської партії. Окрім того, республіканці відчують, що їхню боротьбу з обамівською медичною реформою підтримує багате лікарське лоббі. Адже Америка – це єдина країна в Західному світі, де лікарі заробляють на порядок більше, ніж, скажімо, вчителі, викладачі вищих навчальних закладів, інженери. Набагато більше заробляють американські лікарі і в порівнянні зі своїми колегами з країн Західної Європи. Ось чому сюди рвуться ескулапи з усього світу. Такої невідповідності платні лікарів й

затраченим ними зусиллям немає більше ніде в світі.

Знаю лікаря з України, який був там хірургом і ледь не сів у тюрму за допущену лікарську помилку, яка призвела до смерті пацієнта. Тут, в Америці, він хутко підтвердив свої «кваліфікації», перетворившись з хірурга на лікаря-реабітолога, і заробляє мільйони. Більше того, в своїх рекламних закликах цей колишній український горе-хірург називає себе ще й... наркологом. Це все одно, що колишньому викладачеві історії КПРС приїхати до США й оголосити себе «фахівцем з підготовки астронавтів для польотів на Марс». Ясна річ, що йому ніхто не повірить, перевіривши, хто він є насправді. А от таким «хірургам» чомусь не тільки вірять, а й дозволяють збагачуватися за рахунок людської біди й болю. Отака вона, американська медицина.

Як показують опитування громадської думки, в Сполучених Штатах не існує одностайності щодо медичної реформи. В Америці не всі вірять, що вдалося знайти баланс між розширенням числа тих, кому тепер може бути доступне страхування, платнею лікарів, обмеженням витрат та регулюванням діяльності страхових компаній. Виглядає так, що реформа охорони здоров'я стає основним президентським завданням Барака Обами й на його другий термін. І в президента США залишається лише один шлях – набратися мужності й терпіння й боротися до кінця з «жирними котами» з Республіканської партії, які вважають, що сам Господь так розпорядився, щоб вони жили без проблем і в розкошах у той час як інші вмирають від простих недуг, бо не можуть собі дозволити купити медичне страхування.

Андрій Гурин
Спеціально
для «Нової газети»

В АМЕРИЦІ

ДЕРЖАВНІ УСТАНОВИ
США ГОТУЮТЬСЯ
ДО ЗАКРИТТЯ

Менше тижня залишилося до можливого тимчасового припинення роботи федерального уряду США, однак формула бюджетного фінансування діяльності федеральних органів досі не узгоджена, оскільки розколотий на два політичні табори Конгресс незадоволений ухваленням за ініціативою президента Обами Законом про реформу системи охорони здоров'я.

Минулого тижня контролювана республіканцями Палата представників проголосувала за те, щоб федеральний уряд продовжував працювати, але проти бюджетних асигнувань, передбачених Законом про доступну охорону здоров'я, який в народі називають «Обамасаре». Тепер боротьба переходить у Сенат, де республіканець з Техасу Тед Круз обіцяє боротися за те, щоб законопроект Палати представників було ухвалено. Контролюють Сенат демократи. Вони кажуть, що проголосують проти будь-якого законопроекту, який не передбачає фінансування Закону про доступну охорону здоров'я. Деякі сенатори-республіканці, що виступають проти проведення в життя закону Обами, проте, відзначають, що навряд чи їм вдасться домогтися свого. Закон про доступну охорону здоров'я покликаний збільшити число американців, що мають медичне страхування. Основні компоненти цього закону починають діяти з наступного місяця. Згідно з результатами опитувань, більшість американців негативно ставиться до «Обамасаре», проте ще більше людей виступають проти тимчасового припинення роботи уряду в зв'язку з цим законом. Якщо Палата представників і Сенат не домовляться про продовження фінансування федерального уряду, деякі урядові установи призупинять роботу вже 1 жовтня.

БАРАК ОБАМА ШЕ РАЗ
ЗАКЛИКАВ ОБМЕЖИТИ
ПРОДАЖ ВОГНЕПАЛЬНОЇ
ЗБРОЇ

Про це американський президент заявив на панахиді за жертвами стрілянини, що відбулася минулого тижня у Вашингтоні – в штаб-квартирі військово-морського флоту Navy Yard.

Барак Обама сказав, що сліз у цьому випадку «недостатньо». На думку президента, американці мусять наполягати на ненормальності того, що «невинних чоловіків і жінок убивають на робочому місці».

Позаминулого понеділка дванадцять осіб загинуло від руки Аарона Алексиса, який працював на ВМС за контрактом. 34-річний Алексис, як повідомляють слідчі, мав проблеми з психікою. Він загинув у ході перестрілки з поліцією.

БІЛЬШЕ ПОЛОВИНИ
АМЕРИКАНЦІВ
ВВАЖАЮТЬ РОСІЮ
НЕДРУЖНЬОЮ КРАЇНОЮ

Вперше за останні 15 років більше половини американців вважають Росію ворожою або недружньою країною. На це вказують результати опитування громадської думки, проведеного компанією Gallup 15-16 вересня. Вони також свідчать, що перелом в американській свідомості стався, головним чином, за останні три місяці.

Вперше з моменту приходу до влади російського президента Володимира Путіна в 2000 році, опитування також показало, що більшість американців тепер негативно ставляться й до російського лідера. Лише 19% опитаних заявили про позитивне сприйняття В.Путіна, в той же час 54% ставляться до нього негативно. З 1999 року американці розглядали Росію швидше як союзничку або дружню країну, ніж ворога. Ще в червні цього року 52% громадян США ставилися до Росії позитивно. Але через три місяці цей показник опустився до 44%. При цьому 51% опитаних почали ставитися до Росії негативно. Зміна думки американців сталася після низки міжнародних подій за участю Росії. До них належать не тільки конфлікт у Сирії, а й надання Москвою тимчасового притулку колишньому контрактнику ЦРУ та Агентства національної безпеки США Едварду Сноудену, а також обмеження прав геїв і лесбіянок.

КОНГРЕСМЕН ЗАКЛИКАЄ
ДЕРЖДЕП ВИСТУПИТИ
ПРОТИ ТИСКУ РОСІЇ
НА УКРАЇНУ

Конгресмен Еліот Ень'ел, член комітету у закордонних справах Палати представників, у листі на адресу державного секретаря Джона Керрі закликав США виступити проти «тактики сильної руки», яку Росія застосовує до країн-сусідів, що прагнуть членства в ЄС. Ень'ел нагадав, що в серпні Росія запровадила низку обмежень для українських виробників, деякі з яких чинні й нині, а також заявила про можливі «захисні заходи» щодо України у разі, якщо вона зробить поступок у напрямку ЄС. «Я закликаю Вас виступити категорично проти спроб Росії зашкодити Україні, Молдові, Грузії, Вірменії та іншим країнам регіону поглиблювати економічні та політичні відносини з Європою», – зазначив конгресмен-демократ.

«Кампанія Росії із залякування та тиску брутально порушує основоположні засади суверенітету й незалежності цих колишніх радянських республік. Очевидно, що вони повинні підтримувати тісні й конструктивні взаємини зі всіма їхніми сусідами, включно з Росією. Проте кожна нація має право самостійно обирати ту чи іншу форму партнерства, відповідно до її інтересів та цінностей», – зазначив Еліот Ень'ел. Він додав, що приєднується до європарламентарів, які минулого тижня засудили тиск Росії на сусідів, та закликає держсекретаря «продовжувати підтримку прагнень народів регіону збудувати міцну й процвітаючу демократію в Європі».

ЕКС-АГЕНТ ФБР
ЗІЗНАВСЯ У «ЗЛИВІ»
ІНФОРМАЦІЇ ТА
ОТРИМАВ СТРОК

Колишній агент ФБР Дональд Сагтлебен погодився визнати себе винним у тому, що передав журналістам таємну інформацію про планований теракт «Аль-Каїди». В обмін на визнання провини 55-річний Сагтлебен отримає 12-річний термін ув'язнення.

Йдеться про деталі операції в Ємені, яку здійснили американські спецслужби. Вони розкрили намір «Аль-Каїди» підірвати літак, що прямував до США. ФБРівець

передавав інформаційній агенції Associated Press дані про цю операцію в травні 2012 року. Слідчі встановили його особу, прослухавши телефонні розмови працівників Associated Press, яке опублікувало матеріали про еменську акцію.

АР назвало дії правоохоронних органів «масштабним і безпрецедентним втручанням». Однак генеральний прокурор США Ерік Голдер заявив, що витік інформації поставив під загрозу безпеку США й життя американських громадян. За словами Голдера, цей витік став найсерйознішим за 40 років його праці.

У НЬЮ-ЙОРКУ
ВІДБУВАЮТЬСЯ
ВСЕСВІТНІ ЗМАГАННЯ
ГАКЕРІВ

Всесвітні змагання гакерів у командному заліку відбуваються в ці дні в Нью-Йорку під егідою інженерного факультету Нью-Йоркського університету.

Більшість команд беруть участь у змаганні дистанційно, хоча деякі учасники фізично присутні в Нью-Йорку. У півфіналі найкращі результати продемонстрували гакерські команди США й Китаю – колективи університетів Пітсбурга та Пекіна. Змагання не мають вікового порогу для учасників, однак у фіналі, який відбудеться в листопаді, перемога може бути присуджена тільки студентському колективу.

Організатори запевняють, що на підготовку всесвітніх змагань гакерів пішло півроку. Головним спонсором змагань виступає Міністерство національної безпеки США. Вже кілька років поспіль в Нью-Йоркському університеті факультативно готують «білих гакерів», які будуть затребувані не криміналітетом, а приватними компаніями та державними структурами США, зацікавленими в захисті своїх даних.

АМЕРИКАНКА
ДОЧЕКАЛАСЯ ЛИСТА
ВІД БАТЬКА, ЗАГИБЛОГО
ПІД ЧАС ДРУГОЇ
СВІТОВОЇ ВІЙНИ

69-річна мешканка штату Невада отримала лист, що її батько, який загинув на фронтах Другої світової війни, надіслав майже 70 років тому.

Пеггі Едінгтон-Сміт вручили конверт з листом на урочистій церемонії в місті Дейтон, на якій були присутні 150 осіб. Їй також передали дві нагороди – Бронзову зірку й Пурпурове серце, якій належали її батьку Джону Едінгтону.

Лист передала Донна Грегорі зі штату Міссурі. Вона знайшла його в коробці разом з іншими речами та листами Джона Едінгтона 14 років тому під час прибирання будинку діда й бабусі свого колишнього чоловіка в місті Сент-Луїс. Як ці речі туди потрапили – невідомо. Єдина зачіпка – це те, що батько Пеггі був родом з міста Лідвуд, яке знаходиться за 120 кілометрів від місця знахідки листа.

Джон Едінгтон надіслав лист у 1944 році відразу після того, як довідався про народження доньки. Він кинув його в поштову скриньку на військовій базі в Техасі незадовго до відльоту на фронт в Італію, де невдовзі загинув. Узявши в руки конверт, жінка розридалася. Вона ніколи не бачила свого батька, але прочитавши лист, заявила журналістам, що тепер відчуває себе набагато ближчою до нього. Пеггі також розповіла, що її мати називала батька коханням всього свого життя. Вона померла в 1997 році, так повторно й не вийшовши заміж.

У ЛОС-АНДЖЕЛЕСІ
ВРУЧИЛИ «ЕММІ»

22 вересня в Лос-Анджелесі відбулася 65-та церемонія вручення премії «Еммі», що присуджується Американською національною телевізійною академією. Нагороду в категорії «Кращий драматичний серіал» дістав Breaking Bad. Кращим актором драматичного серіалу було визнано Джефа Даніелса за роль телеведучого в серіалі The Newsroom. Звання кращої актриси другого року поспіль удостоєна Клер Дейнс, яка зіграла агента ЦРУ у фільмі Homeland. Кращою актрисою другого плану в драматичному серіалі стала Анна Ганн, а кращим актором – Боб Каннавалле. Приз за кращий сценарій дістався творцям фільму Homeland.

Кращим же комедійним серіалом було названо Modern Family. Кращим комедійним актором став Джим Парсонс за роль у фільмі «Теорія великого вибуху», а кращою актрисою – Джулія Луї-Дрейфус за роль у фільмі «Віце-президент». Нагороди за комедійні ролі другого плану дісталися Мерит Вівер та Тоні Гейл. Загалом нагороди було вручено в 26 номінаціях.

За повідомленнями світових та американських інформаційних агенцій

"Music at
the Institute"

Weill Recital Hall at Carnegie Hall

Special program to celebrate MATI's 25th Anniversary

November 2, 2013 at 8pm

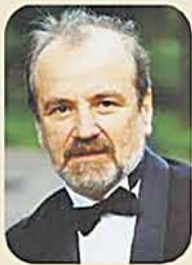
Roberto Diaz
viola

SOLOMIYA IVAKHIV
violin

PETER WILEY
cello

MYKOLA SUK
piano

Meng Chieh Liu
piano

PROGRAM:

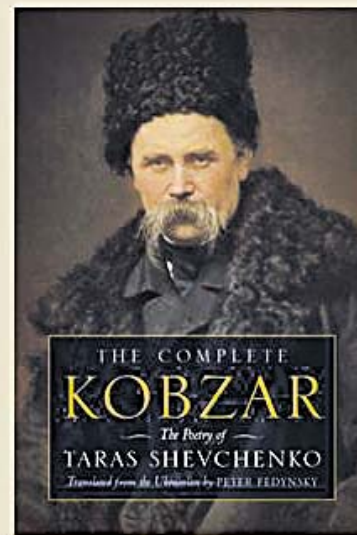
W-A Mozart Duo in G Major K 423

Yevhen Stankovych, commissioned work by UIA and MATI for violin and piano

F. Liszt Hungarian Rhapsody S 244/12

J. Brahms Quartet in G minor Op. 25.

"Music at the Institute" is sponsored by the Ukrainian Institute of America, 2 E 79th Str., New York, NY 10075

THE FIRST EVER
COMPLETE
ENGLISH
TRANSLATION OF
TARAS SHEVCHENKO'S
KOBZAR

Presentation on
October 11, 2013 at 8:00 pm

Featuring:

- A reading by translator Peter Fedynsky
- Shevchenko's Art and Manuscripts
- The Poet's Favorite Music

Admission \$15 · Students \$10 · Reception to follow
Richly illustrated gift edition available for purchase

Ukrainian Institute of America
2 E 79th St. at Fifth Ave, New York

Страхування життя — чому я маю вибрати УНСоюз?

“ Страхування життя та ануїтети УНСоюзу є доступними за цінами і простими в розумінні. Коли ви купуватимете продукти УНСоюзу, можете бути впевненими, що вас обслужать ввічливі професійні двомовні співробітники, які докладуть усі зусилля, щоб ви досягли своїх цілей. ”

Телефонуйте:
888-538-2833

Наявне не в усіх штатах.

EAST VILLAGE MEAT MARKET

J. Baczynsky

Найпопулярніший у Нью-Йорку
український м'ясний магазин пропонує
широкий вибір вуджених домашніх ковбас та
свіжовиготовлених гарячих і холодних виробів
української та європейської кухні.

Tel. (212) 228 - 5590

Fax (212) 979 - 6593

E-mail: Eastvillagemeats@hotmail.com

139 2nd Ave. (Bet. 8th and 9th Streets)
NEW YORK, NY 10003

Store Hours
Monday – Thursday 8:00 am – 6:00 pm
Friday 8:00 am – 7:00 pm
Saturday 8:00 am – 6:00 pm

VISA • MASTERCARD • ACCEPTED

МОДА: УКРАЇНСЬКИЙ СТИЛЬ

Цієї неділі, 29 жовтня, в Українському музеї в Нью-Йорку, відбудеться показ мод, де представлятимуть свої колекції три відомі дизайнерки: Оксана Караванська, Катя Пшеченко й Олена Василевська.

Вони різні, неповторні, несхожі. Львів'янка Оксана Караванська, в чій творчості завжди присутній український колорит, завсідниця

багатьох модних тижнів у Франції, Канаді, США, завжди супермодерна й вибаглива до деталей. Полтавка Катя Пшеченко має більш ліричний стиль, навіяний її академічними музичними студіями. Олена Василевська, яка живе тепер у Нью-Йорку, більше творить для жінок великого динамічного сучасного міста, але й нерідко екс-

периментує в стилі «сюр». Кажуть, що жінка доти почувається молодою, жіночною й сучасною, доки її цікавить мода. Усі квитки на шоу «Fashion, Ukrainian Style» було розкуплено ще за місяць до презентації. Отож, якщо хтось вам скаже, що українська громада Великого Нью-Йорку немолода, нежіночна й несучасна, не вірте.

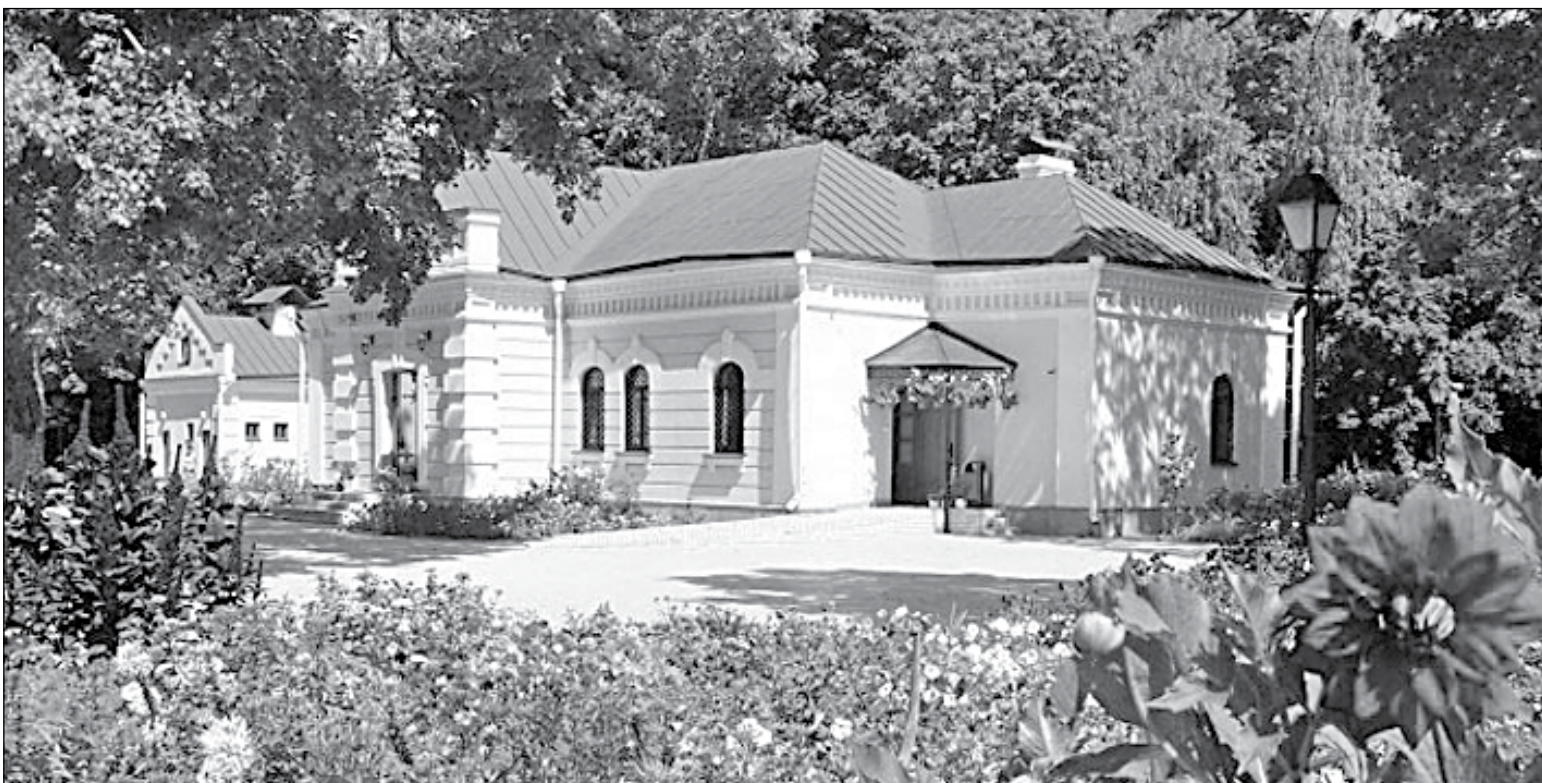

УКРАЇНА ЗБЛИЗЬКА

З величезною цікавістю читаємо у вашій газеті про враження про Україну. А розповідь про Батурин настільки нас зацікавила й схвилювала, що ми сім'єю вирішили наступного року, коли поїдемо додому провідувати батьків, поїхати туди й побачити все на власні очі. У своїх публікаціях ви зачепили також тему Кочубей-Мазепа, але дуже коротко, кількома реченнями. Цікаво було б прочитати про ваші враження від відвідин маєтку Кочубеїв, який також знаходиться у Батурині...

З повагою,
Марія й Богдан Бондарі,
м. Сиракуз,
штат Нью-Йорк

Так сьогодні виглядає обійстя Кочубеїв, у якому розмістився музей

НА ГОСТИНІ В КОЧУБЕЇВ

Нарешті їдемо на Кочубеївщину – в Батурині цю місцину називають так до сьогодні, хоч упродовж років вона служила різним господарям.

Оминаємо базар, точніше, базарчик, розрахований виключно на туристів – кілька молодих порозкладали «свій крам» на траві, тут же обабіч дороги: все ті ж кухонні дошки, розмальовані півниками й калиною, вишиванки, дерев'яні гребінці, китайські віяла...

«Го-о-о-л!» – доноситься раптом звідкись з-за різьблених воріт з меморіальною табличкою: «Будинок-музей Генерального судді Василя Кочубея».

– При музеї недавно побудували маленький стадіон для дітей, – пояснює, ніби перепрошуючи за недоречність вигуків, наш екскурсовод Наталка, миловида привітна дівчина у вишиванці. Вона місцева, батуринська, й знає біографію свого села, себто, тепер уже міста, офіційну й неофіційну, досконало.

До суддівського дому веде довга, дбайливо доглянута стежка, по ліву руку якої той самий стадіон, а по праву – молодий сад. «От би сюди януковичських суддів усіх рангів – від місцевих до конституційних, перше, що спадає на думку, нехай би зміряли свої палаци – з мармуровими колонами, ліфтами, винними погребями, басейнами – з суддівськими маєтностями гетьманської доби!

Колишній робочий кабінет Генерального судді Василя Кочубея

Різні документальні підтвердження пов'язують цей будинок кінця XVII століття з роботою найвищого судового органу Лівобережної України – Генерального військового суду. Становлення козацької судової системи відбувалося одночасно з формуванням козацтва як стану. У 1700 році генеральним суддею обрали Василя Кочубея, й сюди переїздить його численна родина.

Згодом, уже після всіх трагедій, у 1917 році останні нащадки Василя Кочубея залишають Україну й виїждять за кордон. Будинок на деякий час залишиться без господаря, в 1925-у році тут відкривають бджолярський музей, а в 1932-му – районний військкомат...

«...У чотирьох кімнатах та двох підвальних залах не просто історія життя однієї родини – українська історія цілої геть-

манської доби». У цих пафосних, на перший погляд, словах нашого гйда майже візуальна реальність – будинок Василя Кочубея, єдине приміщення, яке пережило трагічний листопад 1708 року. Це про нього писав Тарас Шевченко в поемі «Великий льох»:

*На тім пожарищі
Одна тільки й зосталась
В Батурині хата...*

«Цей будинок має унікальну захоплюючу історію, – про-

довжує наш екскурсовод Наталка, коли ми переступаємо поріг музею й зупиняємося у колишній вітальні. – Він єдиний на території Батурина дійшов до нас з часів гетьманування

Дем'яна Многогрішного, Івана Самойловича та Івана Мазепа. Єдиний, який вистояв при жорстокій різанині Батурина російськими військами Александра Меншикова в листопаді 1708 року... Так що ці кімнати пам'ятають Івана Мазепу, Кирила Розумовського, Самійла Величка та Василя Кочубея...

Окрасою дому стала ікона Богоматері, подарована в 1704 році гетьманом Іваном Мазепою церкві міста Жовква на Львівщині. Пізніше цей образ передав Батурині львівський колекціонер Тарас Лозинський.

Після таких одкровенень хочеться не просто роздивлятися люстри, замки, ключі, мисники тієї пори, а ходити навшпиньках – щоб не затерлися сліди попередників для наступних поколінь.

...У двокамерному підвалі, за переказами старожилів, був підземний хід, який вів аж до Батуринської фортеці. Тепер тут відтворено інтер'єр камери слідства та камери ув'язнення з восковими фігурами героїв тієї доби...

Однак чи не найбільший інтерес представляє для всіх, без винятку, історія кохання доньки генерального судді Мотрі й гетьмана Мазепа. На

родовому дереві Кочубеїв, виведеному сучасними дослідниками й вимальованому на стіні в батуринському музеї, Іванові Мазепі відведено скромну роль кума, хрещеного батька Мотрі. Як, власне, воно й було. Але згодом доля розпорядилася інакше.

«Моя сердечно кохана Мотрононько! – пише в одному зі своїх любовних листів Мазепа. – Поклон мій віддаю Вашій милості, моє серденько, а при поклоні посилаю Вашій милості гостинця книжечку і обручик діамантовий, прошу тее вдячно прийняти, а мене в любові своїй неодмінно ховати, нім, дасть Бог, з ліпшим привітаю, а за тим цілую уста коралевії, ручки біленькі і всі членики тількиця твого біленького, моя любенько кохана...»

У будинку-музеї Кочубеїв зберігається 12 любовних послань, написаних рукою 65-літнього коханця-гетьмана своїй Мотроні.

Гетьман Мазепа. Портрет роботи Осипа Куриласа

Мотря Кочубеївна

Відчуваючи, що втрачає Мотрю, розлючений Мазепа в передостанньому листі погрожує своїм ворогам помститися.

«Моя сердечно кохана, наймиліша, найлюб'язніша Мотрононько! Вперед смерті на себе сподівався, ніж такої в серці Вашому одміни. Спомни тільки на свої слова, спомни на свою присягу; спомни на свої рученьки, котрі мені не наоднократ давала, що (хоч будеш за мною, хоч не будеш) до смерті любити обіцяла. Спомни на останок люб'язну нашу бесіду, коли ти бувала в мене в покої: нехай Бог не-правдивого карає, а я – хоч любиш, хоч не любиш мене – до смерті тебе, згідно слова свого, любити і сердечно кохати не перестану, на злість моїм ворогам. Прошу і вельми, моє серденько, в будь-який спосіб побачся зі мною; що маю з Вашою милістю далі чинити, бо вже більш не буду ворогам своїм терпіти, конечно відомсту учиню, а яку, сама побачиш...»

Пам'ятний знак на місці дуба, дупло якого служило поштовою скринькою для закоханих Івана Мазепи та Мотрі Кочубеївни

Гончарівка на околиці Батурина. На цьому місці колись стояв палац гетьмана, в якому зустрічалися Іван Мазепа та Мотря Кочубеївна

Любовні листи потрапляють до рук батька Мотрі Василя Кочубея, який розповів і про них у своєму доносі на Івана Мазепу Петру І. Точніше, додав до доносу оригінали, бо після арешту генерального судді Мазепі їх повернув російський канцлер Головін, запевнивши, що з них не знімали копій. Й, звісно, сказали неправду, бо на початку ХІХ століття історики відшукали їх у московських архівах й відтак вони стали відомі світові.

Іван же Мазепа таки помстився своїм ворогам, як і обіцяв: звинувативши у зраді, він скарав на смерть батька Мотрі – генерального суддю Василя Кочубея, а матір довго тримав під вартою. А потім була Полтавська битва...

Про Мотрю до сьогодні розказують різне: одні, що вийшла заміж за полковника Семена Чуйкевича, інші – що постриглася у черниці, треті – що втопилася у водах Чорної ріки. Тієї самої, в руслі якої її батько Василь Кочубей власноручно «створив» мальовничий ставок. А доволішню діброву перетворив на розкішний парк, у якому Мотря почула від старіючого гетьмана перші слова кохання. З часом парк постарівся й почав відмирати. Зовсім недавно, на початку нинішнього століття, батуринці розбили на околиці того самого парку, що був свідком багатьох драматичних подій, сад, який щороку щедро плодоносить і з якого й ми покуштували смачнющих і соковитих яблук. А обійстя Кочубеїв обсадили «квітами кохання» – рожевими гібікусом, який батуринці все одно називають мальвами.

Закохані пари тут призначають побачення, а ті, чие кохання витримує випробування часом і обставинами, справляють у Кочубеївському обійсті весілля...

Катерина Кіндрась, Валентин Лабунський
Нью-Йорк – Київ – Батурин
– Київ – Нью-Йорк

Закохані листувалися через слуг Мотрі, а також через Карпа й Мелашку, слуг гетьмана Мазепи. Через цих посланців Мотря Кочубеївна одержала від гетьмана діамантову каблучку та книжечку, а йому передала пасмо свого волосся, намисто з шії та свою нічну сорочку – так, як робили це, сказавши сьогоднішньою мовою, «продвинути» жінки тодішньої Європи. І 16-літня Мотрона з Батурина це знала.

Державний діяч, тонкий дипломат, великий книголюб, знавець багатьох мов і культур, прекрасний музикант, непересічний поет... Чи можна не закохатися в такого чоловіка? Іван Степанович Мазепа-Календинський був одружений з двою польського полковника Фредерікса, донькою козацького полковника Половця, але дружина в 1702 році померла.

Овдовівши, Мазепа раптом помічає, якою гарною стала його похресниця, донька Василя Кочубея, рід якого походив від охрещеного ногайського татарина Кучук-бея. Мотря ж доводилася правнучкою тому першому Кочубею й успадкувала від свого предка гарячу кров, впертість та шал пристрастей і почуттів.

Мазепі – 65, Мотрі – 16. Історики пишуть, що старий гетьман на подив усім закохався до нестями й попросив руки Мотрі Кочубеївни, але її мати Любов Федорівна, яка верховодила в родині, про це й слухати не хотіла.

Дівчина ж не хотіла миритися з рішенням батьків і однієї ночі втекла до палацу коханого. Амбітна Кочубеївна відразу ж змусила свого чоловіка вдарити в домашній церкві «на ґвалт». Серед ночі над Батурином полинув

тривожний дзвін, та так, що прокинулася вся гетьманська столиця. Позбігалися люди, й Кочубеївна розповіла їм про свою біду – як уночі Мазепа викрав її доньку.

Дзвін почув і гетьман. А коли слуги пояснили, в чому річ, він попросив царського полковника Аненкова, який перебував у гетьманській резиденції, допомогти йому не скомпрометувати дівчину й супроводити її додому.

Мотря плакала, благала Мазепу не відсилати її від себе, але той не міг вчинити інакше й пізніше спробував пояснити чому.

«Нікого я ще на світі так не любив, як Вас, і для мене було б щастям і втіхою, коли б Ви приїхали і жили в мене. Але я розумію, який кінець може з того вийти, ще й при такій злісності Вашої родини... Ваша милість за-

зле на мене маєш, бо Вашу милість при собі не затримав, але відіслав додому; уваж сама, що б з того виросло. Перша (причина): щоб твої родичі по всім світі розголосили, що взяв у нас дочку уночі ґвалтом і держить у себе замість підложниці. Друга причина: що, тримаючи Вашу милість у себе, я б не міг жодною мірою витримати, та й Ваша милість так само; мусіли б ми із собою жити так, як подружжя каже, а потім прийшло б неблагословення від церкви і прокляття, щоб нам з собою не жити. Де б я на той час подівся, і мені через те Вашу милість жаль, щоб на потім на мене не плакала...» – напише Іван Мазепа своїй коханій, намагаючись не стільки виправдатись, скільки обманути самого себе. І не зможе...

У ГРОМАДІ

Окрасою 30-го Українського фестивалю в Пасейку стала багата концертна програма

ФЕСТИВАЛЬНА ОСІНЬ У ПАСЕЙКУ

Осінню естафету від Стемфорда (штат Коннектикут) першим перейняв Пасейк (штат Нью-Джерсі). Минулої неділі, 22 вересня, тут відбувся Український фестиваль під покровом Української католицької церкви Святого Миколая.

Уже тридцятий рік поспіль українська громада Пасейку й околиць збирається на традиційний «церковний пікнік», який з часом переріс у велелюдний фестиваль української культури, звичаїв і традицій. Традицій, які тутешня громада береже й примножує від тих далеких днів, коли на цю землю ступили перші українські емігранти (а були це переважно вихідці з Лемківщини), й до сьогодні.

У 1910 році на тяжко зароблені гроші вони збудували в Пасейку церкву Святого Миколая, а в 1922-му – українську школу при ній. З того часу й до сьогодні вони залишаються одним з головних центрів збереження й плекання української духовної культури.

Недільний день 22 вересня розпочався зі Служби Божої в церкві Святого Миколая, яку відправив отець Андрій Дудкевич. Привітавши парафіян та гостей, настоятель храму поблагословив усіх присутніх на благодатні справи у цей

Українська католицька церква Святого Миколая в Пасейку

святковий день і на повсякчас.

Окрасою 30-го Українського фестивалю в Пасейку стала багата концертна програма, в якій взяли участь як вихованці школи, так і танцювальні та пісенні колективи й солісти з інших міст Нью-Джерсі та Нью-Йорку, а також народний артист України Павло Доскоц. Гості фестивалю мали нагоду посмакувати традиційними українськими стравами, купити вироби народних майстрів, книги, сувеніри на згадку. А також забавлятися під музику гуртів «Черемош» та «Збручани».

Завдяки злагодженій праці настоятеля храму, отця Андрія Дудкевича, парафіяльної ради, організаційного комітету, численних добровольців й підтримці спонсорів, церковний пікнік цілком виправдав свій новий статус – Український фестиваль під покровом Української церкви Святого Миколая.

Головним спонсором фестивалю виступила Федеральна кредитова кооператива «Самопоміч» (Кліфтон, штат Нью-Джерсі).

Іванна Лотошинська

Головні спонсори фестивалю, представники кредитової кооперативи «Самопоміч» (Нью-Джерсі) (зліва направо) Наталя Яхтельська, відділ позичок, Костянтин Ваньо, голова Ради директорів, Валерій Богатчук, головний управитель кредитівки, Кася Ляшин, відділ касових операцій, з настоятелем Української церкви Святого Миколая в Пасейку Андрієм Дудкевичем (у центрі)

ВІРЛЯНА ТКАЧ ТА ДЖОН СМІТ ПОВЕРТАЮТЬСЯ В УКРАЇНУ

Цього літа мистецька група «Яра», яка працює при експериментальному театрі «LaMama» в Нью-Йорку, представила в Україні свій новий проект «Капітан Джон Сміт їде в Україну», яку вже змогли побачити сотні глядачів на фестивалі «Гоголь-фест», ХХ Форумі видавців у Львові, в музеї Івана Гончара та Центрі Леся Курбаса в Києві.

Фрагмент вистави

У виставі представлено правдиві спогади й спостереження капітана Джона Сміта. Пригоди мандрівника й засновника американського містечка Джеймстаун, його знайомство з індіанською принцесою Покагонтас. «За ціле своє життя я ніде не зустрічав такої взаємоповаги, розуміння та задоволення життям, як на цій знищеній війнами землі», – каже із сучасної української сцени капітан, якого грає Боб Голман.

«Я помітила, що ця книга та українські епічні пісні з того самого періоду містять надивовижу

подібні історії про рабство та втечу через Чорне море. Саме це послужило імпульсом для створення особливої концепції вистави», – зазначає Вірляна Ткач, художній керівник мистецької групи «Яра».

Здавалося б, що спільного в англійця Джона Сміта, одного з перших поселенців Північної Америки, з Україною? «Усі знають, що капітан Джон Сміт у 1607 році створив перше поселення у штаті Вірджинія, – пояснює Вірляна Ткач. – Але не всі знають, що в 1603 році він був у Коломії. І мене то зацікавило. Щоб поліпшити свій стан, Сміт вирішив піти у військо, на війну з турками, і воював на боці князя Сигізмунда Баторія з Трансильванії. Але потім потрапив у полон і його продали в Константинополь, уже звідти він утік через Азовське море й Дике Поле. Це все Джон Сміт згадує у своїй книжці, написаній у 1629 році, оригінал якої я знайшла у Нью-Йоркській бібліотеці. Всі знають третю частину тієї книжки, як його врятувала Покагонтас, а перші дві частини ніхто не читає, а це, власне, війни, його рабство, подорож через Східну Європу.

Вся графіка нової вистави Вірляни Ткач з тієї книжки, яка зберігається у відділі рідкісних книг Публічної бібліотеки Нью-Йорка, – гравюри Джона Пейна просто оживили. Як і епічні пісні тієї пори – «Ішли молодці», «Молодець хвалиться зброєю», які виконує Юліан Китастих.

Вірляна Ткач сподівається, що незабаром нову виставу «Капітан Джон Сміт їде в Україну» зможуть побачити й у Нью-Йорку.

Вл.інф.

УККА РОЗШУКУЄ ОЧЕВИДЦІВ ГОЛОДОМОРУ

Цього року з метою вшанування 80-ї річниці Голодомору-геноциду, що стався в Україні у 1932-1933 роках, Український Конгресовий Комітет Америки (УККА) організовує низку заходів, присвячених цій трагічній сторінці нашої історії.

Одним із них стане міжнародна конференція: «Оцінюючи Голодомор», яка відбудеться 5-6 листопада в Принстонському клубі в Нью-Йорку. У цій дводенній конференції візьмуть участь провідні вчені світу, що займаються вивченням Голодомору-геноциду 1932-1933 років. Під час конференції УККА також хотів би віддати належне тим, хто пережив Голодомор, проведенням спеціальної церемонії на їхню честь.

Тому УККА звертається з проханням допомогти знайти людей, що пережили Голодомор, мешкають у США й могли б взяти участь у конференції або, якщо це неможливо, пись-

мово або в аудіовигляді розповісти про пережите.

Просимо скontaktуватися очевидців Голодомору з Крайовою канцелярією УККА за телефоном: (212) 228-6840 або електронною поштою: ussa@ussa.org.

Прес-служба УККА

Українська Федеральна Кредитна Спілка святкує 60 років!

Дякуємо всім 18 тисячам наших членів за довіру!

З вашою допомогою ми досягли 170 мільйонів в активах!

Ми будемо раді допомагати вам у досягненні фінансових цілей і на майбутні роки!

Ukrainian FCU is proud to celebrate sixty years of service to our valued members!

Thank you for choosing Ukrainian FCU for your financial needs. Because of your support we have grown to over 18,000 members and \$170 million in assets. We look forward to many more decades of growth and shared success with you and your families as we continue to help you achieve your financial goals.

MAIN OFFICE | 824 East Ridge Rd | Rochester, NY 14621 | 585.544.9518 | fax 585.338.2980

BRANCH OFFICES ALBANY, NY 518.266.0791 SACRAMENTO, CA 916.721.1188 SYRACUSE, NY 315.471.4074 BOSTON, MA 781.493.6733 PORTLAND, OR 503.774.1444 BUFFALO, NY 716.847.6655

www.rufcu.org 877-968-7828 Federally insured by NCUA

Золота осінь!

Чудова нагода завітати до нас.

Нові Сертифікати (CD)*: на 2 років – 1.40%; 5 років – 2.15%

Ціни на нерухомість поки-що низькі. І наші відсотки також! Криза минає. Купуйте нерухомість тепер, бо коли ціни зростуть, заробите на різниці!

При 20% першому внеску (Для вперше купуючих житло перший внесок становить 10%):

Незмінні ставки: на 10 років – 3.00%;

20 років – 3.75%; 30 років – 4.25%

Плаваючі ставки: на 30 років з періодом 3 роки – 2.625%;

5 років – 2.875%; 7 років – 3.375%

*Ставки виражають річний дохід у відсотках і можуть бути змінені без попередження

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA

E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936

E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг'Валі

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфорді

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

E-mail: newhaven@sumafcu.org

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

ПЛАНЕТА ЗЕМЛЯ

Людина на Землі з'явилася відносно недавно – не більше трьох мільйонів років тому. Але й до появи на нашій планеті наших прабатьків Адама та Єви на ній вирувало життя. Сотні мільйонів років комахи, птахи, плазуни й тварини розвивалися, змінювалися, пристосовувалися до навколишнього середовища. З'являлися нові види, інші ж йшли в небуття. Але деякі живі істоти, в це важко повірити, залишалися незмінними кілька сотень мільйонів років поспіль, доживши до наших днів.

З усіх комах найдревнішими вважаються мурашки. Їхні характеристики практично ідеальні, тому вони мільйони років існують практично в першозданному вигляді. Вчені, які досліджують мурашок, стверджують, що вони найрозумніші серед усіх комах. Можливо, їхній «інтелект», а також сила, всеядність та витривалість допомогли їм вижити, переживши і динозаврів, і багатьох інших представників фауни та флори.

Одна з найстаріших тварин на нашій планеті – качконіс (Ornithorhynchus anatinus). Він належить до ссавців, але має багато подібного з рептиліями. Качконоси та єхидні – єдині представники класу так званих однопрохідних. Вони існують на нашій планеті вже 110 мільйонів (!) років. З часів, коли вони вперше з'явилися на Землі, качконоси мало змінилися, хіба що стали більшими. Раніше ці водоплавні тваринки населяли Південну Америку, звідки потрапили до місця свого нинішнього проживання – Австралії.

Рідня качконосів єхидні зовні нагадують дикобразів. У них груба вовна й довгі голки. Хоч без них тварина має середні розміри, не перевищуючи в довжину 30 сантиметрів. Сімейство єхидних має три роди, один з яких вже вимер. Представники двох інших, які ще живуть на Землі, мешкають в Австралії, на островах Нова Гвінея й Тасманія, а також на деяких невеличких островах в протоці Басса. Як і качконоси, єхидні практично не змінилися за 110 мільйонів років свого існування.

Найбільші й найдавніші серед павуків – павуки-золотопряди, які з'явилися на нашій планеті приблизно 165 мільйонів років тому. Самки цих павуків мають довгі кінцівки (до 12 см) й тіло до 4 см завдовжки.

Самці ж майже в 5 разів менші. Окрім розмірів, золотопряди знамениті своїм розкішним і надзвичайно міцним павутинням золотистого кольору (звідси й їхня назва). Зустрічаються ці павуки вкрай рідко в тропічних хащах Танзанії, Мадагаскара та Південної Африки.

У Новій Зеландії дожила до наших днів гаттерія, яку місцеві мешканці називають ще туатарою. Вона має середні розміри (до 75 сантиметрів завдовжки) і зовні схожа на ігуану. Туатари мають невелику чисельність і збереглися лише на кількох невеликих островах Нової Зеландії. Тим не менше, гаттерію, зовнішній вигляд якої не змінився за останні 220 мільйонів (!) років, все ще можна побачити в нічному лісі. Ця реліктова рептилія, у якої, на відміну від усіх інших, збереглося око на тімені, що допомагає їй визначати рівень освітленості, «приятелює» з буревісником. Вдень вона відпочиває в його норі, а

і 70 пар ніг. В них збереглося й так зване наупліальне око, функція якого вченим і досі невідома.

Краби-підкови, яких можна побачити в затоках Нью-Йорка, повзали по морському дну ще 230 мільйонів років тому. Сьогодні їх можна зустріти майже в усій тропічній та субтропічній зонах, а також у помірному поясі Землі. Краби-підкови, які харчуються кільцевими червяками, молюсками та іншими дрібними мешканцями морів, мають тіло довжиною 70-90 сантиметрів, а також міцний хитиновий панцир. Чисельність цих морських старожилів нашої планети достатньо велика – в Японії та США їх навіть використовують для отримання добрив.

Зоологи вважають, що крокодили з'явилися на Землі ще раніше, ніж краби-підкови – 250 мільйонів років тому. Ці рептилії мало змінилися з часів динозаврів, яким вони доводяться «двоюрідними братами».

Сальвадор Далі з мурахойдом на вулицях Парижу

ДО АДАМА ТА ЄВИ

Качконіс

Краб-підкова

Єхидна

Латимерія

вночі, коли господар повертається, вирушає на пошуки поживи.

Щитні, незважаючи на свою солідну історію існування, залишаються мало вивченими істотами. Вони з'явилися на Землі разом з першими динозаврами, тобто приблизно 210-230 мільйонів років тому. Сучасні види щитнів зберегли свою морфологію практично незмінною. Вони мають невеличкі розміри (3-10 см), міцний панцир, який закриває спину,

Але найстаріша на нашій планеті – латимерія, унікальна реліктова риба. Вчені вважають, що вона не змінювала своєї будови протягом більш як 400 мільйонів років. Латимерія, що входить до групи целакантів, має унікальну будову черепа, який складається з двох половинок, з'єднаних спеціальним хрящем. Незвичне для сучасних видів і розташування внутрішніх органів у латимерії, мають й інші особливості, які роблять цю реліктову рибу уні-

кальною. Окрім того, латимерія володіє електросенсорною системою, характерною тільки для неї.

З тих пір, як на Землі з'явилися Адам і Єва, людство намагалося одомашнити тварин і поставити їх собі на службу. Втім, вдалося це зробити не з усіма. Хоч, як виявилось, одомашнюванню піддаються не тільки коні, собаки й коти, а й по-справжньому екзотичні тварини. Легендарний герой громадянської війни в США, який

пізніше став 18-м президентом країни, Вільям Грант, наприклад, тримав у себе в Білому домі ручного бобра, а не менш легендарний художник, всесвітньо відомий Сальвадор Далі приручив мурахойда, з яким розгулював Парижем, неначе з кімнатною собачкою. Хтозна, можливо, при бажанні можна приручити й качконоса, і навіть страхотливого крокодила.

Леся Клокун
Спеціально
для «Нової газети»

Дзеркало

МОВЧАННЯ

Знов нестерпно тихо настає
Якась чужа зухвала веремія,
Де тінь моя мене не впізнає,
Де голос мій – і той мені чужіє.
Я там мовчу. Задишно мовчу.
Я там слова навшпиньки обминаю.
Мов хрест важкений, душу волочу,
І сам себе на ньому розпинаю.
Я там мовчу. Приречено мовчу
Під тихим криллям втомленого дому
І знов свічу мовчання, як свічу,
За упокій собі ж таки самому...
Григорій Чубай

ВІД ШТАТУ ДО ШТАТУ

Наша смітсонівська дитяча мрія здійснилася набагато легше, ніж мрія американська. Відразу, в перші ж роки американського перебування. З'ясувалося, що це доступно-недорого, але наркотично-залежно. Недорого – тому що всі Смітсонівські музеї для відвідувачів безплатні, наркотично-залежно, тому що постійно хочеться повернутися туди знову й знову, що ми, власне, час від часу й робимо.

Смітсонівська мрія – це Смітсонівський інститут у столичному Вашингтоні. Смітсонівський інститут – це імперія з 19 (!) музеїв, зоопарк й ще майже стільки ж науково-дослідницьких центрів по всій Америці та світу: мистецькі, аерокосмонавтики, історії, пошти, індіанів, Сходу і т.ін.

Своїм народженням Смітсонівський інститут зобов'язаний Джеймсу Смітсону. Стоячи біля саркофагу з його тлінними останками, перевезеними до Вашингтону з Генуї в 1901 році, ми не переставали запитувати себе: що спонукало багатого англійця, ученого-хіміка, який ніколи не бував в Америці й ніякими узами (чи то родинними, чи то професійними) не був пов'язаний з цією країною, заповісти їй усе своє багатство – понад 10 мільярдів доларів, як на сьогоднішні гроші? Світ до сьогодні так і не розгадав до кінця таємниці його заповіту.

Джеймс Смітсон народився в 1765 році у Франції, куди його мати Елізабет Мейсі втекла з Англії від ганьби, пов'язаної з несподіваною позашлюбною вагітністю. Все ускладнювалося тим, що батько майбутньої дитини, сер Гью Смітсон, одружений на кузині багатого вдови, незабаром мав стати першим герцогом Нортумберлендським й намагався всіляко уникнути публічного скандалу. Однак Елізабет Мейсі, чий рід був пов'язаний з королем Генріхом VII, вирішила народжувати інкогніто, й коли синові виповнилося десять років, привезла його до Англії й добилася для нього статусу британського підданого. Однак, за законом, кар'єра на державній (чи то цивільній, чи то військовій службі) для незаконно народженого у Франції, хоча й пасинка родоводу Генріха VII, була неральною.

У 17-літньому віці Джеймс Луї Мейсі вступив до Оксфордського університету й дуже швидко здобув репутацію найкращого студента з хімії та мінералогії. У 1786 році він отримав ступінь

магістра, а ще через рік Генрі Кавендиш, видатний англійський учений, порекомендував його в члени Королівського наукового товариства. В 1800 році помирає мати Джеймса Луї Мейсі, він бере собі прізвище Смітсон й повністю віддається науці. Незабаром скрупульозний аналіз цинкової руди з європейських родовищ, який він провів, дав йому можливість відкрити новий мінерал – карбонат цинку, й Джеймс Смітсон назвав його «Смітсонітом».

Однак особисте життя вченого не склалося, він часто хворіє й у 61-річному віці пише заповіт, обумовлюючи, що всі свої маєтності в разі смерті передає племіннику, але якщо в нього не буде дітей, то все багатство нехай перейде Сполученим Штатам.

Смітсонівський «замок»

СМІТСОНІВСЬКІ СКАРБИ І ТАЄМНИЦІ

Наша довідка: Смітсонівський інститут (Smithsonian Institution) – комплекс музеїв та науково-дослідних установ США, найбільший музейний комплекс у світі, до якого входять: Національний музей природничої історії, Національний музей авіації та космонавтики, Національний музей американської історії, Смітсонівський музей американського мистецтва, Національний музей американських індіанців, Національний поштовий музей США, Смітсонівський національний зоопарк – усього 19 музеїв та 9 дослідницьких центрів зі 168 філіями. Більшість установ знаходяться у столичному Вашингтоні, частина – в штатах Аризона, Мериленд, Нью-Йорк, Вірджинія, а також у Панамі й Пуерто-Ріко. У 1967 році Смітсонівський інститут отримав офіційну назву – United States National Museum.

Заснований на кошти англійського науковця Джеймса Смітсона в 1846 році. У колекціях інституту налічується понад 142 мільйона експонатів. До складу Ради директорів інституту входять віце-президент США, верховний суддя, три члени Сенату й Палати представників США і ще дев'ять американських громадян, затверджених Конгресом.

Смітсонівський інститут щороку відвідує до 30 мільйонів осіб. Вхід до всіх музеїв інституту – безплатний.

В історичному музеї чи не найбільшою популярністю користується постійна виставка інавгураційних суконь перших леді Америки

там Америки «для заснування у Вашингтоні інституції, яка служила б поповненню й поширенню людських знань». Племінникові Всевишній також відпустив недовге життя – він помер через шість років після відходу у кращий світ свого дядька, не залишивши прямих спадкоємців. Відтак, смітсонівське багатство перейшло до США. Чому родовитий британець вирішив передати все своє багатство

країні, в якій ніколи не бував? Чому, наприклад, не Франції, яка дала йому перший прихисток?

Біографи відразу ж почали шукати відповідь у подіях, що відбулися під час поїздки 27-літнього Джеймса до Парижу в 1792 році, через три роки після того, як парижани штурмували Бастилію. Національні Збори прийняли тоді рішення скасувати монархію й оголосити про створення

Французької республіки. У цей час Джеймс пише своєму приятелю: «Тупість і злочинство надто засиділися на троні й воістину настає доба, коли їх замінять справедливість і розум». Однак Французька революція, зрештою, привела до нового терору, республіку змінила диктатура Наполеона. Джозеф Прістлі, хімік, колега Смітсона, в одній з розмов висловив думку, що великі відкриття в науці повинні здійснюватися в республіці, а не в монархії й вказав ніби-то на США.

Американський Конгрес офіційно прийняв заповіт британського вченого 1 липня 1836 року. Американський дипломат Річард Раш був відряджений президентом Ендрю Джексон до Англії й повернувся звідти в серпні 1838 року на кораблі зі 105 мішками, в яких було 104 960 соверенів (золотих монет), вартість яких на той час становила 508 318 доларів і 46 центів (на сьогодні – це понад 10 мільярдів доларів).

Однак американцям знадобилося ще 8 років, щоб розшифрувати, що ж мав на увазі Джеймс Смітсон, коли писав: «For the increase and diffusion of

knowledge» (Для примноження й поширення знань).

Зрештою, в серпні 1846 року Конгресом США було вирішено спорудити на гроші британця Смітсонівський інститут «із простих, довговічних матеріалів строгої архітектури без зайвих прикрас». У цьому будинку планувалося розмістити музей, навчальну колекцію наукових матеріалів, хімічну лабораторію, художню галерею, лекційні зали.

Переходячи від одного музею до іншого, від однієї експозиції до іншої, з одного кінотеатру до іншого, ми не переставали дивуватися, наскільки точно всі наступні покоління американців, причетних до смітсонівського скарбу, тлумачили його заповіт. Бо сьогодні до комплексу інституту входять такі музеї як Національний музей природничої історії, Національний музей авіації та космонавтики, Національний музей американської історії, Смітсонівський музей американського мистецтва із галереєю сучасного мистецтва Ренуїк, Національний музей американських індіанців, Будинок мистецтв і індустрій, Національний музей афроамериканської історії та культури, Національний музей африканського мистецтва, Музей Грішгорна і сад скульптур, Галерея Саклера, Національна портретна галерея США, Національний поштовий музей, Галерея азійського й середземноморського мистецтва Фріра, Смітсонівський національний зоопарк, Музей Анакостія, Смітсонівська «Фортеса»...

Національний музей американської історії став шостим у комплексі Смітсонівського інституту. Тут зібрано більш як три мільйони різноманітних експонатів, які стосуються американської історії в усіх її проявах. Не дивно ж, що в простонароді його часто називають «американським горищем».

Британський учений і багатій Джеймс Смітсон, на кошти якого споруджено й розбудовано Смітсонівський центр у США

Національний музей авіації та космонавтики. Біля скафандра Олексія Леонова – першого космонавта, який вийшов у відкритий космос

Половина всіх відвідувачів Смітсонівського інституту припадає на Національний музей авіації та космонавтики

У залах Національного природничого музею

Тут зберігається циліндр Абрагама Лінкольна й ноти Дюка Еллінгтона, елегантні черевички першої американської леді Жаклін Кеннеді й підтоптані черевички однієї з учасниць маршів протесту за громадянські права 1960-х років...

На другому поверсі «горища» виставлено легендарний зоряно-смугастих прапор, той самий, що в 1814 році переможно майорів над фортом Мак-Генрі, коли англійські військові кораблі атакували Балтимор під час Другої війни за незалежність. Поет Френсіс Скот Кі з палуби американського корабля в Чесапекській затоці, побачивши, що прапор все ще майорить над фортом, попри інтенсивний обстріл англійців, приголомшений такою стійкістю його захисників, написав знаменитий вірш The Star-Spangled Banner («Зоряно-смугастих прапор»), який став потім гімном Сполучених Штатів Америки.

Одна з основних виставок – «Всередині цих стін». Невеличкий справжній, оригінальний дім, збудований в Іпсвічі (штат Массачусетс) у далекі колоніальні часи, який простояв до 1960-х. Переступивши його поріг, чується голос господаріні, яка вітає гостей і розпочинає оповідь про себе та родину, Америку XVII століття.

Історія її життя – правдива також, хоча й озвучена голосом сучасного актора, але ви про це навіть не замислюєтеся, тому що атмосфера дому передана настільки талановито, що епоха оживає прямо у вас на очах і повертає у реальність лише після того, як стихне голос останнього члена цієї родини.

Від першої експозиції й до останньої не перестаєш захоплюватися майстерністю дизайнерів цього музею. Низка експонатів віддзеркалює еволюцію суспільства й американського, зокрема. Майже кожна експозиція супроводжується шумовим ефектом: в машинному відділенні корабля – звуки працюючих агрегатів, біля перевізника – стукіт копит по бруківці, біля старовинного трамвайчика – ностальгійний дзвінок...

Здавалося б, хрестоматійна історія «бостонського чаювання». І ось перед вами невеликий ляльковий театр. Розігрується сцена. Готель. Розгніваний запізнілий відвідувач. Господиня намагається пояснити своєму гостеві, чому сьогодні тут подають лише каву, а не чай. Відтак, декорації розширюються й на театральну сцену виходить ціла історична епоха.

Один із залів називається «Історія своїми руками» й будь-хто може спробувати загнудати коня, очистити бавовник з допомогою джин-машинерії Вітні. Ми, наприклад, «надіслали» американському президенту телеграму, скориставшись системою Морзе.

Особливу популярністю користується постійна експозиція «Перші леді: політична роль і суспільний імідж». Особливо серед жіноцтва, яке з величез-

ним інтересом любить розглядати інавгураційні сукні президентських дружин – від леді Гелен Тафт до Мішель Обами. Якщо спочатку церемонія передачі була неофіційною подією й це відбувалося після того, як перша леді залишала Білий дім, сучасні презентації переросли в ціле театралізоване дійство, де вирішальну роль відіграють не стільки мода й стиль, скільки самі перші леді країни.

Жіноча тема продовжується в Національному музеї жінок у мистецтві. Напевне, саме тут можна знайти відповідь на запитання, чим жіноче мистецтво відрізняється від чоловічого і чи відрізняється взагалі? Це єдиний такого типу музей у світі, де виставлено праці, створені виключно представницями прекрасної статі.

Ще одним об'єктом «імперії Смітсона» є музей природничої історії у Вашингтоні. У відділі еволюції можна доторкнутися до історії в прямому сенсі. На відміну від інших музеїв, тут дозволяють доторкнутися до черепа доісторичної людини. А от «Діаманта надії», виставленому на другому поверсі музею, краще не торкатися. Попри те, що це один з найбільших у світі блакитних діамантів, за ним ходить недобра слава – усі його власники помирили не своєю смертю.

Національний музей американських індіанців відкрив свої двері в 2004 році. Й знову не переставали дивуватися диким талантам американців. Тут, у цьому приміщенні, немає кутів. Переступивши поріг, відразу потрапляєш під височенну баню, яка сягає п'яти поверхів. По всій сфері – човни найрізноманітніших конструкцій – символ вічності за індіанськими віруваннями.

Центральне місце займають театральна сцена й «Золота стіна» – експозиція, яка влючає в себе понад 400 мистецьких творів, серед яких маски, монети, ювелірні вироби – мовчазні оповідачі історії автентичної Америки з XV століття й до сьогодні.

Знайомство зі Сходом найкраще розпочати в Галереї Артура Секлера. На трьох рівнях цього музею виставлено мистецьку колекцію народів Азії: китайський нефрит, іранське срібло, сирійська бронза, індійська скульптура, перські манускрипти...

Однак половина всіх відвідувачів Смітсонівського інституту припадає на Національний музей авіації та космонавтики, розміщений в найцентральнішому місці американської столиці – перед Капітолієм, уздовж алеї Незалежності.

На першому поверсі - 14 виставкових залів і театр, на другому – 9 залів і планетарій імені Альберта Ейнштейна, на третьому – бібліотека.

Літальний апарат братів Райт, знаменитий «Вояджер», на якому пілот облетів за добу планету без посадки й дозаправки, X-15A-1, який першим перевищив швид-

кість звука, піднявшись на висоту понад 100 кілометрів, гелікоптер Сікорського R-4, радянський МіГ-15 – воєнний трофей з Корейської війни, натуральна радянська ракета СС-20, знаменита «Сатана», якими СРСР погрожував світові ядерним апокаліпсисом... Решта залів інтригують не менше, варто вчитатися бодай у назви експозицій: «Ранні літаки», «Вертикальний політ», «Золотий вік авіації», «Ракети», орбітальні станції «Союз» і «Аполлон», «Спейс шаттл», «Чорні крила Америки»...

Одну з найвражаючіших експозицій присвячено повітряним битвам на Тихому океані під час Другої світової війни. Її оформлено у вигляді палуби американського авіаносця, який відбивав наліт японської авіації. Піднявшись трапом, потрапляєш на командний місток бойового корабля. Враження підсилюють кіно ефекти й спеціальні діорами воєнних баталій. Реальності додає й шестиметрова модель сучасного авіаносця «Ентерпрайз» – на сьогоднішній день кількісно тут побувало вже все населення планети.

«Краща кров Англії тече в моїх жилах», – написав колись Джеймс Смітсон, – але це мені нічого не дасть. Моє ім'я повинне жити в пам'яті людей і тоді, коли титули Нортумберлендів-Персі відмруть і забудуться....»

Так і сталося...

**Катерина Кіндрась,
Валентин Лабунський
Нью-Йорк – Вашингтон –
Нью-Йорк**

Збираєтесь вирушити в подорож? Зверніться до Лесі Козіцької з подорожньої агенції Dunwoodie Travel Bureau - і вона полагоди́ть всі ваші проблеми з квитками, готелями, відвідинами знаменитих місць США та нашої планети.

Адреса:

125 Corporate Blvd, Suite 300,
Yonkers, NY 10701

Телефони:

**(914) 969-4200
(800) 550-4334**

E-mail:

alesia@dunwoodietravel.com

Життя без подорожей неймовірно нудне й нецікаве. Але вирушати в дорогу навмання не варто - побутові й дорожні проблеми можуть зіпсувати всю вашу відпустку. Краще зверніться по допомогу до туристичної агенції New Tours, яка полагоди́ть всі проблеми і зробить вашу поїздку незабутньою. Тисячі маршрутів в Америці та світі.

Телефон для довідок:

(718) 934-7644

або зайти на сайт:

www.newtours.us

ЛИСТОНОША «НГ»

Наша адреса:
“NOVA ГАЗЕТА”
64-15 Dieterle Cres.
Rego Park, NY 11374

E-mail:
vlabunsky2002@yahoo.com

Шановна редакціє
«Нової газети»!

Висловлюємо щирі подяку за те, що ваша газета погодилася стати інформаційним спонсором Українського фестивалю, який проводила наша Українська католицька церква Святого Володимира у Глен-Спей 28 липня 2013 року.

Ми вдячні вам за те, що підтримуєте нашу спільну справу – плекання духовності, відродження українських традицій та популяризацію української культури, особливо серед нашої молоді.

Сподіваємося, що цей фестиваль, який став неординарною подією в духовному й мистецькому житті нашої парафії, буде традиційним, а наша співпраця – взаємною, потрібною і приємною.

**З Божим благословенням,
отець Ярослав Костик,
парох Української
католицької церкви
Св. Володимира
Іван Балій, координатор
Українського
фестивалю
Глен-Спей,
штат Нью-Йорк**

Дорога редакціє!

Дуже дякую вам за розміщення на двох сторінках вашої газети статті про мого батька – Володимира Міяковського. Це розбудження пам'яті, хоч уже залишилося дуже мало тих, що знали його!

Час тепер позбавляє слова «чекати». Час пролітає, як мить, лишаючи нас сам на сам із запланованими справами й діями – не здійсненими... Отак і я, дякую вам лише сьогодні. Але дякую дуже, дуже! З глибини свого серця!

**Оксана Радиш-Міяковська,
Нью-Йорк**

Шановні й дорогі
редактори українського
часопису «Нова газета»!

Прошу прийняти сердечну подяку за розміщення й чудове оформлення оголошення про початок нового навчального року у Школі українознавства ОУА «Самопоміч» у Нью-Йорку.

Також дякуємо за вашу щирі сприяльність й жертвовність щодо нашої школи.

**З належною пошаною
й подякою, Наталка Дума,
адміністратор Школи
українознавства ОУА
«Самопоміч», Нью-Йорк**

Доброго дня, дорога редакціє!

Сердечно дякуємо за постійну підтримку нашого руху «Матері в молитві» й ту велику духовність та людяність, якими наповнене кожне число вашої газети. Хотіли б через ваш тижневик донести таку важливу інформацію:

27 вересня, в п'ятницю, о 7-й годині вечора в церкві Чесного Хреста, Асторія, Квінс, (адреса: 31-12 30th Street, Astoria, NY, 11106, парох о. Кирило) буде створено нову молитовну групу «Матері в молитві» та проведено нічне чування. Щирі серцем запрошуємо всіх, хто бажає, взяти активну участь у молитві й приїхати до церкви Чесного Хреста на першу спільну молитву.

6 жовтня, в неділю, сестри Чину Святого Василія Великого запрошують на 82-у прощу до Філадельфії, штат Пенсильванія (адреса: 710 Fox Chase Road, Fox Chase Manor, PA, 19046. Тел: 215-663-9153). Між Божественною Літургією та молебнем у каплиці відбудуться молитви «Матерів у молитві». Божественну Літургію очолить владика Борис Гудзяк (екзарх Франції та країн Бенілюксу).

Квитки на автобус, який вирушатиме від церкви Св.Юра в Нью-Йорку, можна замовити в канцелярії за тел: 212-473-1615, або 212-473-3592.

**З вдячністю й християнською любов'ю, «Матері в молитві»
при Українській католицькій церкві Святого Юра в Нью-Йорку**

ХЛОПЕЦЬ З ЧЕТВЕРТОГО РЕАКТОРА В АМЕРИЦІ

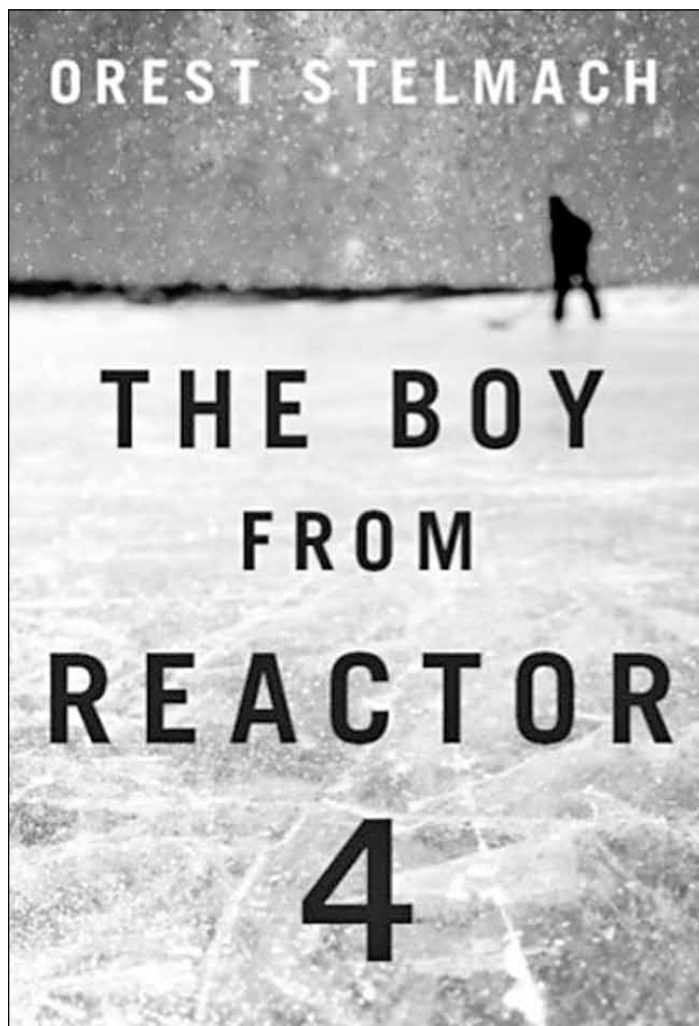
На полицях американських книгарень з'явилася надзвичайно цікава англійська книжка – висококласний детектив американського письменника українського походження Ореста Стельмаха *The Boy from Reactor 4* («Хлопець з четвертого реактора»), яка побачила світ у видавництві Thomas & Mercer, Las Vegas, обсягом 377 сторінок.

Її презентація відбулася ще 25 квітня цього року в Українському музеї в Нью-Йорку. Ганя Кріль-Пизюр відкрила вечір, привітала присутніх й автора О.Стельмаха з дружиною Робін та попросила його до слова.

Напевне, тому що це було серед тижня, зацікавлених було небагато, хоча книга заслуговує на багато більшу увагу. Особисто я прийшов послухати молодого англійського письменника насамперед тому, що це син мого довголітнього, ще з кінця 1940-х років, друга Богдана Стельмаха у Гетінгені (Німеччина), студентського діяча і провідного члена ОУН, а тут, на терені США, успішного економіста на фінансовій біржі і провідного діяча Українського патріархального руху у Гартфорді (штат Коннектикут).

Після прочитання книги О. Стельмаха «Хлопець з четвертого реактора» хочеться з приємністю підкреслити й наголосити, що це є високого класу, унікальна детективна праця. Без перебільшення, автор виявився на висоті, здібним, глибоко вдумливим і успішним письменником. Він уміло, з особливим захопленням з перших сторінок тримає читача у напруженні й мимоволі перетворює його на учасника всіх подій.

Чорнобиль – це місцевість в Україні, яка стала

відомою цілому світу через катастрофу на атомній станції. Тут, згідно з твором автора, криється велика таємниця глобального значення, що має зберегти від небезпеки весь світ.

Початок подій зав'язується у великій метрополії Нью-Йорку. В гокейній дружині Фордем-школи, що в Бронксі, з'являється особливий гокеїст, нікому незнаний і невідомий, з дивним ім'ям – Аґаюк Бобі Кунґенюк, приблизно 16 років, сирота, десь з північно-західної Аляски... Раптом він став відомий як особливо швидкий гокеїст на льоду й ним зацікавлюється преса. Під час інтерв'ю з'ясовується, що він не во-

лодіє англійською мовою, властиво, володіє, але не настільки добре, щоб спілкуватися з пресою. Тренер дружини пояснює журналісту, що його перша мова – українська, друга – російська, а третя – англійська. Водночас тренер підказує, що Аґаюк Бобі Кунґенюк має опікуна – Надію Теслю, вона місцева, може допомогти.

Потому автор розгортає широку картину – ландшафт ситуацій і подій, що відкриваються в Мангетені, в українській дільниці. Астор-площа, ресторан «Веселка», церква Святого Юра... Місто-гігант, яке ніколи не спить і в якому стаються різні-прерізні несподіванки. З'являється дівчина На-

дія Тесля, яка в ранньому віці втратила батька, потім успішно закінчила університетські студії й працювала на світовій біржі в Нью-Йорку. Надія стає центральним персонажем твору Ореста Стельмаха.

Першою несподіванкою для дівчини стала зустріч з незнайомою їй особою на ім'я «Мілян», яка відбулася біля Томкінс-парку й авеню А. Під час зустрічі Мілян, несподівано падає на хідник... Почулося ще кілька пострілів. Мілян, стікаючи кров'ю, прошепотів Наді: «Знайди Дем'яна, знайди Андрія... Стіна – вони всі... мільйони доларів... Доля... вільного світу...»

Пробуючи відкрити таємниці, прошіптані Міляном, вона відкриває інший, зовсім чужий їй світ – злочинний. Знаходить родинні таємниці, які пролягають від Нью-Йорку до Чорнобиля...

«Хлопець з четвертого реактора» – це гостросюжетний твір, який читається з особливим захопленням і, як на мене, справді цінний внесок письменника, українського походження в американську літературу. У цьому ключі можна назвати авторів, що народилися в США, пишуть англійською мовою й заслужили широке визнання в американському світі: Аскольд Мельничук, Олександр Мотиль, Ксеня Рихтицька, з політичної літератури – Адріан Каратницький та інші.

Радий, що принагідно можу погратувати Орестові – як синові мого доброго друга, приятеля і колеги Богдана Стельмаха й побажати нових успіхів у його творчій праці.

Книжку можна придбати в крамниці Українського музею, що на Шостій вулиці в Нью-Йорку. Ціна – 15 дол.

Микола Галів

Головний спонсор:

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ

5-го жовтня, 2013

Українсько-Американський Культурний Центр, Н.Дж.

60 North Jefferson Rd. Whippany NJ

11:30 год. ранку - 7:00 год. вечора

Забава 8:00 год. вечора - 1:00 год. ранку

Паркування і вступ на фестиваль безкоштовні

Знамениті українські танцюристи, співаки і музиканти

Оля Фриз, Іскра,

Бабаросин, Барвінок, Казка, Цвітка і інші

ДО НАС ЗАВІТАЄ ОЛІМПІЙСЬКИЙ БОКСЕР В'ЯЧЕСЛАВ ГЛАЗКОВ!

Смачні українські страви * Печене порося
 Кав'ярня і чудові домашні торти * Українське пиво
 Ярмарок * Розваги для дітей
 Вступ на забаву \$5; безкоштовно для молоді до 21 р.

За дальшими інформаціями:

Дзвоніть: 908-759-1771

201-317-8518

E-mail: syzo63@optonline.net

sanalod@verizon.net

SELF RELIANCE (NJ)
FEDERAL CREDIT UNIONСАМОПОМІЧ (Н.Дж.)
Федеральна Кредитна Співка

PRINCIPAL OFFICE
 851 ALLWOOD ROAD
 Clifton, NJ 07012
 (973) 471-0700

BOTANY VILLAGE OFFICE
 237 DAYTON AVE.
 CLIFTON, NJ 07011
 (973) 772-0620

Toll Free:
 1-888-BANK UKE
 www.bankuke.com

Business Loans from **4.50% APR***

Car Loans from **0.99% APR***

Second Mortgage
Fixed from **3.00% APR***
 up to \$150,000 No closing costs

Please contact our loan department
973-471-0700, ext. 17 or 20
* Rates are effective May 20, 2013 and are subject to change without notice.

ПРОПОЗИЦІЯ ПРАЦІ

ПОТРІБНА НЯНЯ

Пошукуємо україномовну жінку
 для опіки 15-місячної дитини
 в околиці Chappaqua, NY.

Праця від понеділка
 до п'ятниці без проживання.
 Тел. (646)-734-1244-Галина.

АДВОКАТ
СЕРГІЙ ГОШОВСЬКИЙ

- ◆ Купівля-продаж нерухомості, бізнесу
- ◆ Імміграційне право
- ◆ Нещасні випадки, травми
- ◆ Заповіти, трасти, розлучення

33 West 19 Street, New York, NY, 115-10 Queens Blvd., Forest Hills, NY

Тел.: 646 - 619 - 1123, 718 - 785 - 0472

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР

Заснований 1992

PALLADA

- Грінкарти (одруження, праця, об'єднання сімей, та ін.)
- Грінкарти через працевдаця (Labor Certification)
- Оформлення документів для Візового Центру (NVC)
- Оформлення документів для вигравших у лотереї DV
- Отримання дубліката виїзду у лотереї DV
- Візи нареченого або нареченої (K1)
- Робочі візи строком до шості років (H1B)
- Відновлення картки реєстрації прибуття до США (I-94)
- Продовження терміну перебування та зміна віз

- Довіреності та заяви
- Апостиль
- Нотаріус
- Травел паспорти для володарів грінкарт
- Натуралізація
- Громадянство
- Переклади документів
- Запрошення для тимчасового візиту в США

За інформацією відносно робочих годин
 або для призначення Вашого візиту
 просимо дзвонити за номером (212) 387-8683

98 Second Avenue, #2-A, New York, NY 10003

Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (917) 522-9587 • E-mail: pallada@comcast.net

ХОЧЕТЕ МАТИ АВТОРСЬКИЙ, СУЧАСНИЙ,
НАСИЧЕНИЙ ІНФОРМАЦІЄЮ ЧАСОПИС –
ПЕРЕДПЛАТИТЬ "НОВУ ГАЗЕТУ"!

NOVA ГАЗЕТА

продовжує передплату

Передплатна ціна:

На рік	-	80 доларів
На півроку	-	40 доларів
На три місяці	-	25 доларів

Виріжте цей купон і разом з чеком або
 "мані-ордером" надішліть до редакції за адресою:
 64-15 DIETERLE CRES., REGO PARK, NY 11374

КУПОН ПЕРЕДПЛАТИ

Прошу передплатити для мене _____
 (вказати прізвище та ім'я)

"Нову газету" на _____
 (вказати термін)

І надсилати за адресою _____

(вказати точну поштову адресу)

Чек ("мані-ордер") на суму _____ додається
 (вказати точну суму)

"Нова газета" -
 український громадсько-політичний тижневик.
 Видається з жовтня 2008 року в Нью-Йорку
 Видавець і головний редактор -
 Валентин Лабунський
 Власний кореспондент у США -
 Катерина Кіндрась
 Власний кореспондент в Україні - Василь Туглук
 Дизайн - Ukrainian Media Group, Inc.

РЕКЛАМА Й ПЕРЕДПЛАТА ПРИЙМАЄТЬСЯ ЗА ТЕЛ.:
718-275-2503, 917-324-0359
 Відповідальність за зміст рекламних матеріалів
 та оголошень несуть рекламодавці.
 Адреса редакції:
 64-15 Dieterle Cres. Rego Park, NY 11374
 Електронна адреса: vlabunsky2002@yahoo.com
 Інтернет сторінка: WWW.NOVAGAZETA.INFO

"Nova gazeta" - the Ukrainian weekly
 Established October 2008 in New York.
 Publisher and editor-in-chief -
 Valentyn Labunsky
 Correspondent in USA -
 Kateryna Kindras
 Correspondent in Ukraine -
 Vasyl Tuhluk
 Design - Ukrainian Media Group, Inc.

The publisher may not have the same standpoints
 with the author of a printed material.
 Authors of printed materials are fully responsible
 for the content of their commercial Ads
 Editorial Office:
 64-15 Dieterle Cres. Rego Park, NY 11374
 Advertising Department: Tel.: 917-324-0359
 E-mail: vlabunsky2002@yahoo.com
 Website: WWW.NOVAGAZETA.INFO
 Ціна договірної

Подбайте про Ваше завтра вже сьогодні!

Відкрийте рахунок

ІРА,

щоб забезпечити своє майбутнє без турбот.

Нові вищі відсотки!
3.30% АРУ*

Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. доларів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

Вигідно розташовані філії:

КЕРГОНКСОН:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31st Street
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

ЛІНДИНГІРСТ:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfrelianceny.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfrelianceny.org

**Поза Нью Йорком дзвоніть
безкоштовно:**
1-888-SELFREL

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

*APY - Відсотки у річному відношенні з нараховуваною дивідендою. Дивіденда - 3.25% нараховувана денно може бути змінена без попередження.